

קוֹנְטֵרַס

תְּקוּן שׁוֹבְבֵי"ם

יִוְרָה תְּקוּנִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים לְכָל מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם
הַבְּרִית, בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְיִרְבָּה
לְחִזּוּק וּלְאַמִּץ אוֹתָם, שְׂיַחְזִיקוּ מֵעַמֵּד לְחִזּוּר אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ.

בְּנוֵי וּמִיָּסֵד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אִוֵּר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אִוֵּר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסְוִיקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמְאַמְרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר בְּנֵי-אָדָם אֵינָם
יֹדְעִים אֶל מַה יְכוּלִים לַזְכוֹת בְּיָמֵם אֱלֹהִים
שֶׁקּוֹרְאִין בָּהֶם אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת מִגְּלוֹת
מִצְרַיִם וַיִּצְיֵאת מִצְרַיִם, מִקְרִיעַת יַם סוּף,
וְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר שְׁבוּעוֹת אֱלֹהִים
מְעוֹרְרִים אֶת הַזְּמַן שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ
בְּמִצְרַיִם בְּעֶרְוַת הָאָרֶץ, וַיִּצְאוּ מִשָּׁם
בְּנִסִּים נִגְלִים, וְעָבְרוּ אֶת הַיָּם, עַד שֶׁקִּבְּלוּ
אֶת הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה. וְלָכֵן יָמֵם אֱלֹהִים מְאֹד
מְסֻגְלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחַטָּאִים שֶׁאָדָם
חָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, אִם יִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

(אֲמַרֵי-מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', אוֹת תַּתְקַמַּח)

קוֹנְטָרַס

תְּקוּנַת שׁוֹבְבֵי"ם

א.

סֵבֶת הַחֵטָא וְתְקוּנָתוֹ

הַרְהוּרִים רְעִים שְׁמַהֲרֵהוּ כָּל מֵינֵי מַחְשָׁבוֹת מְגַנּוֹת.
תְּקוּנָתוֹ — לַחֲשֹׁב רַק מַחְשָׁבוֹת שֶׁל אָמוּנָה בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְלַהֲרִיר בְּדַבְרֵי תוֹרָה, וְלַחֲדַשׁ חֲדוּשִׁים,
לְבָנוֹת וּלְפָרֵק וּלְבַאֵר לְעֵצְמוֹ בְּרוּרֵי הַלְכוֹת.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבֵי, בְּנֵי! אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר
שֶׁעוֹקֵר אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ הַהֲרַהוּרִים
רְעִים, שְׁמַהֲרֵהוּ הַרְהוּרֵי נְאוּף, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה גוֹרֵם
לְאָדָם שְׂיַחֲטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
וַיָּבֹא לַיָּדֵי מְקַרְהָ לַיְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל
(עֲבוּדָה זָרָה כ:): "וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דָּבָר רַע" (דְּבָרִים כג, י),
שֶׁלֹּא יִהְרֵהוּ אָדָם בַּיּוֹם וַיָּבֹא לַיָּדֵי טְמֵאָה בַּלַּיְלָה;

כי הכל בא רק מחמת הרהורים רעים, שאדם חושב
 בדברי נאוף, לבסוף נכשל בנאוף. ולכן אומרים
 חכמינו הקדושים (נדה יג): כל המביא עצמו לידי
 הרהור, אין מכניסים אותו במחצתו של הקדוש-
 ברוך-הוא; כי ההרהור שאדם מהרהר בעברה, זה
 מביא אותו אחר-כך לעשות את העברה, ובפרט
 החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, לא בא
 לאדם, אלא על-ידי שמהרהר וחוזר ומרהר,
 כמאמר ז"ל (יומא כט): הרהורי עברה קשים
 מעברה; ולכן עליך לזכור, אהובי, בני! שכל החטא
 המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, בא רק על-ידי
 הרהורים רעים ומחשבות זרות. ורבנו ז"ל אומר
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד), שצריכים להזהר
 מאד מאד מהרהור רע, כי אלו הרהורים רעים
 שאדם מהרהר, זה מה שמביא אותו, רחמנא
 לישיזבן, לכל מיני חטאים ועוונות, ובפרט לחטא
 המגנה של הוצאת זרע לבטלה. ואל תחשב שאין
 בידיך להטות את מחשבתך אל מחשבות קדושות,
 כי כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נ'):
 המחשבה ביד האדם להטותה פרצונו; כי אי אפשר
 שיהיו שתי מחשבות ביחד כלל, ואפלו אם לפעמים
 הולכת מחשבתו ומשוטטת בדברים אחרים, ביד

הָאָדָם לְהִטּוֹתָהּ בְּעַל כְּרָחָה אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, וְלַחֲשֹׁב
 מֵה שְׂרָאוּי. וְהוּא כְּמוֹ סוּס הַפּוֹנֶה מִהַדֶּרֶךְ שְׁתּוֹפְסִים
 אוֹתוֹ בְּאַפְסֹר, וּמִחֲזִירִים אוֹתוֹ בְּעַל כְּרָחוּ אֶל דֶּרֶךְ
 הַיָּשָׁר, כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּמַחְשָׁבָה מִמָּשׁ, שְׂיִכּוּלִים
 לְתַפְסָה בְּעַל כְּרָחָה לְהַשִּׁיבָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַרְאוּיָה.

וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבִי, בְּנִי, מֵה לְפָנֶיךָ! כָּל הַחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה שְׁאַתָּה חוֹטָא,
 הוּא בָּא רַק מִמַּחְשָׁבוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים, שְׁאַתָּה
 מְהַרְהֵר וְחוֹזֵר וּמְהַרְהֵר בְּכָל מִינֵי שְׂקוּץ, תְּעוּב
 וְזֵהוּם. וּבְאַמֶּת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן מא), שֶׁהַיִּצָּר הָרָע הוּא הַמַּחְשָׁבוֹת רָעוֹת, וְהַיִּצָּר
 טוֹב הוּא הַמַּחְשָׁבוֹת טוֹבוֹת, אִם אָדָם חוֹשֵׁב רַק
 מִנְאוּף כָּל הַיּוֹם, וּמְהַרְהֵר כָּל מִינֵי זָבָל וְלִכְלוּף, אֲזִי
 הוּא עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, כִּי מִמְּשִׁיךְ עַל
 עֲצָמוֹ תְּבַעֲרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל הַיִּצָּר הָרָע בְּנְאוּף, וּבָא
 לְיַדֵּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וַיֵּשׁ
 שְׁנַפְלוּ כָּל-כֶּף, עַד שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים וּמְהַרְהֵרִים תָּמִיד
 מַחְשָׁבוֹת שֶׁל נְאוּף, עֵרֶם, תְּעוּב וְזֵהוּם, וְכָל-כֶּף
 נִכְנָסוּ בָזָה, שֶׁקָּשָׁה לָהֶם לְצַאת מִזָּה. וְלַהֲפֹךְ, כְּשֶׁאָדָם
 מִתְגַּבֵּר בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, וְחוֹשֵׁב מַחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, אֵיךְ
 שֶׁכָּל הָעוֹלָם כָּלוּ הוּא אֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,

ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות
 אלקותו יתברך, על-ידי-זה זוכה לסלק ממנו את
 היצר הרע הבורע בו בתאות נאוף. כי הכל תלוי כפי
 המח מחשבה, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן כא): במקום שאדם חושב, שם
 כל האדם. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניך!
 מאחר שקלקלת כבר בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, ואתה חושב ומרהר בכל מיני תעוב
 וזהום, ונכנסת כבר בתוך הלכלוך הזה, ראה
 להתחזק ביותר שאת וביתר עז לדחות את כל
 המחשבות זרות המענות אותך. ומה טוב ומה נעים
 אם תזכה לחדש חדושי תורה, אשר אמר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), שבזה שאדם חשב
 והרהר מחשבות זרות והרהורים רעים, ועקר את
 עצמו מהקדשה, תקונו — שיתחיל להרהר בדברי
 תורה, ויחדש חדושי תורה, ויקשר דברי תורה
 במקום למקום, וזה יהיה תקון על מחשבות זרות.
 ולכן עקר תקון ימי השובבי"ם הוא, לתקן את
 המחשבות והרהורים הרעים, כי עקר תקון
 המחשבה הוא להיות שוב ואל תעשה גם במחשבה,
 ויבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא,
 וימשיך בתוך מחשבתו רק תורה, פמובא (לקוטי-

הלכות, שבת, הלכה זו, אות מב), שנה סוד קדשת שבת, שבשבת נתנה התורה, ואז הוא גלוי האין סוף ברוך הוא בתכלית ההתגלות. ולכן כנגד זה שהכנסת במחך לכולך, זהו ותעוב של הרהורים רעים, ראה להכניס בעצמך מחשבות של אמונה פשוטה בו יתברך, ותציר בדעתך איך שכל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך הוא, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שתזכה למחשבות קדושות וטהורות, וכן תקשר בתוך מחשבתך תורה. ואם תוכל לקשר דברי תורה ממקום למקום — אין למעלה מזה, כי בזה שהחדרת במחשבתך הרהורים רעים שהרהרת בזהמת תאות נאוף, עד שבאת לידי חטא המגנה ביותר, שהוא הוצאת זרע לבטלה, כנגד זה ראה לקשר בתוך מחשבתך דברי תורה, ותקשרם ממקום למקום. ואם לא תזכה לחדש בעצמך, מה טוב ומה נעים אם תעין בספרי שאלות ותשובות, שנה מקשה וזה משיב, זה בונה וזה סותר בדברי תורה, וזו תשובה על הרהורים רעים שאדם הרהר וקשב מחשבות של זנות, ועל-כן כל שאלה ותשובה של חכמי ישראל האמתיים, כשאדם מכניס את עצמו בהם, הוא מתקן את החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שבא דיקא על-ידי הרהורים רעים

וּמַחְשְׁבוֹת זָרוֹת, כִּי לֹא יָבוֹא אָדָם לְיַדֵּי חַטָּא הַמְּגַנָּה
 שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָהּ, אֲלֹא עַל-יַדֵּי שְׂמֵהֲרַהֵר
 וְחוֹזֵר וּמְהַרְהֵר. וְלָכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת
 דְּרַבֵּי נֶטָו, פָּרָק כ'): כָּל הַנוֹתֵן דְּבָרֵי תוֹרָה עַל לְבוֹ,
 מְבַטֵּל מִמֶּנּוּ הַרְהוּרֵי חָרָב וְהַרְהוּרֵי רָעַב, הַרְהוּרֵי
 שְׁטוּת, הַרְהוּרֵי זְנוּת, הַרְהוּרֵי יִצָּר הָרַע וְהַרְהוּרֵי
 אִשֶׁת אִישׁ, הַרְהוּרֵי דְבָרִים בְּטָלִים, הַרְהוּרֵי עַל בְּשׂוֹר
 וָדָם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי רַק כְּפִי הַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא
 לִישְׁזָבֵן, וְכֵן מוֹבָא (זֶהוּ וַיֵּצֵא קִנְיָה): כָּל מְלִין דְּעֵלְמָא
 אֲזֵלִין בְּתַר מַחְשְׁבָהּ וְהַרְהוּרָא [כָּל מַה שְׁעֵבַר עַל
 הָאָדָם בְּעוֹלָם תְּלוּי רַק כְּפִי הַמַּחְשְׁבוֹת זָרוֹת
 וְהַרְהוּרִים רָעִים שְׂמֵהֲרַהֵר בָּהֶם]. וְלָכֵן רְאֵה, אֱהוּבֵי,
 בְּנֵי! לְתַקֵּן אֶת מַחְשְׁבַתְךָ כְּנֶגֶד זֶה שְׂמֵהֲרַהֵר בְּכָל
 מֵינֵי הַרְהוּרִין בִּישׁוּן וְהַרְהוּרִים מְלַכְלָכִים, וְהַכְּנִסְתָּ
 בְּמַחְשְׁבַתְךָ כָּל מֵינֵי שְׂקוּץ, תְּעוּב, זְהוּם וְעָרֹם,
 רְאֵה לְהַכְּנִיס בְּעֵצְמְךָ עֲכָשׁוֹ מַחְשְׁבוֹת שֶׁל תוֹרָה,
 כְּמוֹבָא (זֶהוּ וַיַּחֲי רֹכֵב): כִּד חָמֵי בַר נֶשׁ דְּהַרְהוּרִין
 בִּישׁוּן אֲתִין לְגַבִּיָּה יִתְעַסֵּק בְּאוּרִיתָא [אִם אָדָם רוֹאֵה
 שְׂנַכְנָסִים בּוֹ מַחְשְׁבוֹת זָרוֹת, יִהְרַהֵר בְּהַרְהוּרֵי תוֹרָה].

וְלָכֵן עֲקַר תְּקוּוֹן פְּגָם הַבְּרִית, הוֹצָאת זָרַע
 לְבַטְלָהּ, תְּקוּוֹן הַמַּחְשְׁבָהּ, הָעֲקָר לְקִשְׁרָה אֶל הַתוֹרָה,

כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, דינים, הלכה ר', אות ד'), שְׁאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ רַק לַחֲשׁוֹב בְּדַבְרֵי תוֹרָה. וְאֵל תַּחֲשׁוֹב שְׂזָה דְּבַר קַל, כִּי הֵיְצֵר הָרַע נִקְרָא גִנְבָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, גִּנְבָה, הַלְכָה ד', אות ב'), שֶׁהֵיְצֵר הָרַע נִקְרָא גִנְבָה, שְׂגוֹנָב אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאָדָם תָּמִיד בְּכָל מִינֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת לְהִתְחִיל לַחֲשׁוֹב וּלְהִרְהוֹר הִרְהוּרִים רְעִים, שְׂזָה מַה שְׁעוֹקֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁהוּא בָּא לְיַד חֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת זֹאת רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לֹא לְהַנִּיחַ שׁוֹם מִחֲשָׁבָה רָעָה, וְאַפְלוּ שֶׁהַמְּחַשְׁבוֹת רְעוֹת יִרְדְּפוּ אַחֲרֶיךָ, כִּי מִי שֶׁנִּכְנָס בְּתוֹךְ מְחַשְׁבוֹת זְרוֹת וְהִרְהוּרִים רְעִים, וְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לַחֲשׁוֹב בְּנֵאוּף, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַד שֶׁיִּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁכָל-כֶּף שֶׁקָּעוּ בַּתְּאֵוָה הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל שְׁקוּץ, תְּעוֹב, זְהוּם, עֵרֶם, וְחוֹשְׁבִים וּמְהַרְהָרִים בְּנָשִׁים, שֶׁדְּבַר זֶה מְחַמֵּם אוֹתָם, וְהֵם בָּאִים לְיַד הִרְהוּרִים מְגַנִּים, עַד שֶׁמְגִיעִים לְהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת זֶה, עָלָיו לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ רַק מְחַשְׁבוֹת שֶׁל אֱמוּנָה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֲלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וַיִּצְיֵר בְּדַעְתּוֹ, אֵיךְ שְׁכָל הָעוֹלָם

כּלוּ הוּא אור אין סוף בְּרוּךְ הוּא, וְיִכְנִיִּס אֶת עֲצָמוֹ
 בְּחִדוּשֵׁי תוֹרָה, וְיַחְדָּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּם, כִּי אֵין
 עוֹד תְּקוּן לְפָנָם הַבְּרִית כְּמִי שֶׁמְחַדָּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה,
 וּמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים. וְאִם אֵינָם בְּרַחֲמֵי, מֵה טוֹב וּמֵה
 נְעִים שֶׁיַּעֲיִן בְּשִׂאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת שֶׁל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל,
 אֲשֶׁר שׂוֹאֲלִים וּמְשִׁיבִים וּמְחַדָּשִׁים חִדּוּשֵׁים חֲדָשִׁים
 בְּכָל פַּעַם, וּמְקַשְּׂרִים אֶת הַתּוֹרָה מִמְקוֹם לְמְקוֹם,
 שְׂזָה בְּעֲצָמוֹ תְּקוּן עַל חֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה. וְעַל כָּל פָּנִים אִם מִתְגַּבְּרוֹת עָלֶיךָ, אֲהוּבֵי,
 בְּנֵי, מִחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, וְקָשָׁה לְךָ
 לְהִנָּצֵל מִזֶּה, כְּבָר אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 קְרִיאת הַתּוֹרָה, הַלְכָה ו', אֹת יב), שְׂצָרִיכִים לְבָרוּחַ מֵהֶם
 וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל זֶה כָּלֵל, וְיַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ אֵינוֹ
 יוֹדֵעַ, וּמִמִּילָא יִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַמְּחַשְּׁבוֹת זָרוֹת. כִּי
 בְּאֵמַת הַמְּחַשְּׁבוֹת זָרוֹת רָצוֹת אַחֲרֵי הָאָדָם, אֲבָל אִם
 הוּא בַּק מִמְּשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא שָׁם לֵב
 אֶל הַהִרְהוּרִים רָעִים הָרוֹדְפִים אַחֲרָיו, אֶלָּא בּוֹרַח
 תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְבִסוּף הֵם נִפְרָדִים מִמֶּנּוּ. וְלִכֵּן
 רָאָה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי, מֵה לְפָנֶיךָ! אֵל תְּסַתְּכַל עַל מֵה
 שֶׁהַמְּחַשְּׁבוֹת זָרוֹת רוֹדְפוֹת אַחֲרֶיךָ וְרוֹצוֹת לְהַרֵּס
 אוֹתְךָ לְגַמְרֵי, כִּי כְּבָר מוֹבָא בְּדַבְּרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
 (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, שְׁתַּפִּין בְּקַרְקַע, הַלְכָה ד', אֹת ד'), שֶׁהַבְּחִירָה

בַּיַד הָאָדָם לְתַפֵּס מִמַּחְשְׁבָתוֹ וְלִפְרֹס מִחֲצוֹת הַמַּחֲזִין
 לַחֲשֹׁב בְּדָבָר אֶחָד, וְלִהְנַצֵּל מִתְאַוֹת נְאוּף; כִּי אִי
 אֶפְשָׁר לְהִנְצִיל מִתְאַוֹת נְאוּף, אֶלָּא עַל-יַדֵּי שְׁמַרְגִּיל
 אֶת עֲצָמוֹ לְהִרְהֵר בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּבְדַבְרֵי אֱמוּנָה. וְלִכֵּן
 רְאֵה לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמְךָ נְקֻדוֹת טוֹבוֹת,
 וְאִף פַּעַם אֵל תִּתְיַאֵשׁ, וְאַפְלוּ שְׁכָבָר חָטָאתָ בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שָׁבָא בְּדַרְךְךָ
 כָּלֵל רַק עַל-יַדֵּי הַרְהוּרִים רְעִים שֶׁהִרְהַרְתָּ, עַל-יַדֵּי
 שֶׁתְּהִיָּה חֲזָק לְצֵאת מִזֶּה, וּתְהִרְהֵר רַק בְּדַבְרֵי תוֹרָה,
 אֲזַ תִּזְכֶּה לְתַקֵּן בְּשִׁלְמוֹת אֶת מַח מִמַּחְשְׁבָתְךָ. אֲבָל
 עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר פָּגַם הַמַּחְשְׁבָה זֶה אֶפְלוּ כְּחוּט
 הַשְּׁעָרָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 גְּזִיקִין, הַלְכָה ד', אוֹת ג'), שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה שְׁאָדָם אֵינוֹ נִזְקָר
 בְּמַחְשְׁבוֹת זָרוֹת, הוּא יָכוֹל לְתַעוֹת בְּדַרְכֵים נְבוֹכִים,
 שְׁזֶה מֵה שְׁאָנוּ רוּאִים, שְׁבִנֵי-אָדָם אֲשֶׁר רוּצִים לְחַזֵּר
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּמִקוֹם לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר קִלְקְלוּ, הֵם
 נוֹפְלִים עוֹד יוֹתֵר וְעוֹד יוֹתֵר עַל-יַדֵּי שְׁמִכְנִיסִים
 בְּעֲצָמָם כֹּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת רְעוֹת וְהִרְהוּרִים רְעִים,
 וְחוֹשְׁבִים כְּאִלוֹ תְּקוּן הַבְּרִית תְּלוּי בְּאִיזָה דְבָר אַחֵר
 מְלָבָד תְּקוּן הַמַּחְשְׁבָה. וּבְאַמֶּת בִּימֵי שׁוֹבְבֵי"ם אֲזַ
 הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן אֶת הַמַּחְשְׁבָה, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְזַכֵּר,
 שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, בְּמִקוֹר הַנְּאוּף, כִּי אָמְרוּ

חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פ'ק ז'): אין לך
 אמה בעולם, שהיתה שטופה בדברים מכערים
 וחשודה בכשפים ובזמה ובכל מעשים רעים, אלא
 המצרים בלבד, לפיכך בא להם למצרים תקלה על
 ידם של ישראל. וזה היה הנסיון של עם ישראל,
 שהצרכו להזדכך במצרים, ולראות את זהמת הנאוף
 שהיה במצרים, ולכן ימים אלו ימי שובבי"ם
 שקוראים בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א,
 ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים, שאז חוזרים על כל
 הספור, איך שעם ישראל היו במצרים. ולכן ימים
 אלו מאד מסגלים לתקן את פגם המחשבה, שאדם
 חוטא בהרהורים רעים, ובא לידי חטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה. ואמרו חכמינו הקדושים (תורת
 כהנים אחרים): מגיד הכתוב, שמעשיהם של מצריים
 מקלקלים מכל העמים, פי המצריים היו שטופים
 בזמה ובזנות. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה,
 פרשה ג', סימן ד'): לא נגאלו ישראל אלא על
 שהרחיקו עצמם מן הזנות; ולכן הוציאם ממצרים.

ולכן בימים אלו ימי שובבי"ם, הם תקוץ לפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, שבא על-ידי
 הרהורים רעים, ואם אדם יקבל על עצמו לשמור את

מח מחשבתו, וכנגד זה שהרהר עד עכשו
 בהרהורים רעים, יתחיל להרהר בהרהורים
 ומחשבות קדושות, באמונה בו יתברך, ויציר תמיד
 בדעתו איך שכל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך
 הוא. וכן יחדיר בעצמו מחשבות של תורה, ובפרט
 שיעין בספרי שאלות ותשובות, שמקשים ושואלים,
 עונים ומפרשים בדברי תורה, על-ידי-זה יזכה
 לתקון נצחי; אשרי מי שמקדש ומטהר את מח
 מחשבתו, ואינו מהרהר שום הרהור רע, ומכניס
 במח מחשבתו מחשבות קדושות, שעל-ידי-זה יזכה
 לתקן את כל העבר שלו; אשרי לו בזה ואשרי לו
 בבא!

ב.

סבת החטא ותקונו

הסתכליות מגנות שמסתכל על נשים ועל תמונות
 תועבה וכל דבר המגרה את היצר, תקונו —
 על-ידי שמסתכל תמיד רק אליו יתברך, ומתמיד
 בלמוד התורה הקדושה, ומסתכל על פני הצדיקים
 צריך שתדע, אהובי, בני! אשר תכמינו

הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סְנֵהֲדִין מֵה'): אֵין יִצָר הָרַע שׁוֹלֵט
אֶלָּא בַּמָּה שְׁעֵינֵינוּ רוֹאוֹת; וְלִכֵּן מִי שְׁשׁוֹלֵט עַל עֵינָיו
וְלֹא מִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הֵן
הוֹלְכוֹת עֲרֵמוֹת כְּחֵיוֹת הַשָּׂדֶה, הוּא אֵף פַּעַם לֹא
יִכָּשֵׁל בְּחֻטָּא וְעוֹן שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֵרַע
לְבַטְלָה; כִּי עֵקֶר הַחֻטָּא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה בָּא לְאָדָם רַק
מִחֲמַת שְׁמִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים פְּרוֹצוֹת וְחֲשׁוּפוֹת, אֲשֶׁר
זֶה מְגַרֵּה אֶת יִצְרוֹ הָרַע, עַד שְׁמִתְחַמֵּם וּבָא לְיַדִּי
חֻטָּא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֵרַע לְבַטְלָה. וּכְבָר
אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יוֹמָא עַד): טוֹב מֵרְאֵה עֵינַיִם
בְּאִשָּׁה יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ שֶׁל מַעֲשֵׂה, שְׁנֹאֲמַר (קֹהֶלֶת ו):
"טוֹב מֵרְאֵה עֵינַיִם מִהֲלֹךְ נֶפֶשׁ", כִּי בְּזֶה שְׁאָדָם
מִסְתַּכֵּל עַל אִשָּׁה וּמְהַרְהֵר אַחֲרֶיהָ, זֶה יוֹתֵר חָמוּר
מִשְׁעֵבֵר עֵבֶרָה עִמָּה, כָּל-כֶּף הַקְּפִיד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עַל קִדְשֵׁת הָעֵינַיִם. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(בְּמִדְבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה י'): מָה רָאָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְשֹׂאֵל מִיִּשְׂרָאֵל הַלֵּב וְהָעֵינַיִם שִׁיְהִיו אַחֲרָיו? לְפִי
שְׁעֵבֶרָה תְלוּיָהּ בָּהֶם, הָעֵינַיִם רוֹאוֹת אֶת הַזּוֹנָה וְהַלֵּב
מְהַרְהֵר אַחֲרֶיהָ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת
יב:): "אַחֲרֵי עֵינֵיכֶם" — זֶה הִרְהוּר עֵבֶרָה; כִּי אָדָם
צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד עַל עֵינָיו, כִּי הָעֵין רוֹאָה וְהַלֵּב
חוֹמֵד וּכְלִי הַמַּעֲשֵׂה גוֹמְרִים (טוֹר אֲרַח חַיִּים, סִימָן א');

וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֹא
 בַתְּרָא נז:): וְעוֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרַע, זֶה שְׂאִין
 מִסְתַּכֵּל בְּנָשִׁים בְּשָׁעָה שְׁעוֹמְדוֹת עַל הַכְּבִיסָה, שְׂאִז
 הִיא מִתְגַּלִּית קֶצֶת. וּכְשֶׁאָדָם בָּא לְהִסְתַּכֵּל עָלֶיהָ בָּא
 לְיַדֵּי הַרְהוּר עֲבָרָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן עֲכָשׁוּ שְׁהִתְרָה
 הַרְצוּעָה, שְׁהַנָּשִׁים הוֹלְכוֹת בְּבִגְדֵי שִׁחַץ וּפְרִיצוֹת,
 כְּדֵי לְהַכְשִׁיל בְּנֵי-אָדָם בְּעֲבֵרוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים, עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁצָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל
 הָעֵינַיִם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמִי בְּרֻכּוֹת פָּרָק
 א', הַלְכָה ה'): לְבֹא וְעֵינָא תִרִין סְרִסוּרֵי דַחֲטָאָה, אָמַר
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אִם יִהְיֶה לִי לִיבָא וְעֵינָא, אָנָּא
 יָדַע דְּאֵת לִי. כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת
 עֵינָיו, וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, כְּבָר יֵשׁ לוֹ טְהוּרַת
 הַלֵּב, וְלֹא יָבוֹא לְיַדֵּי הַרְהוּרִים רָעִים, וְלֹא יִתְחַמֵּם
 לְעֵבֵר עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַמְּזַהֵם שֶׁל הוֹצָאת זָרַע
 לְבִטְלָה, שְׂבֹא רַק עַל-יַדֵּי פָגָם הָעֵינַיִם. וְעַל-כֵּן
 הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל וְאָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת רֵאִיָּה, סִימָן
 ט'): כְּשֶׁאָדָם יוֹצֵא לְשׁוֹק וּמִתְיָרָא שְׁלֹא יָבוֹא לְיַדֵּי
 הַרְהוּר, עַל-יַדֵּי הָרֵאִיָּה שְׁיִרְאָה נָשִׁים יָפוֹת, יֹאמַר
 הַפְּסוּק (ישְׁעִיָּה לג): "הֵן אֶרְאֶלֶם צָעֲקוּ חֲצָה, מִלְּאֲכִי
 שְׁלוֹם מֵר יִבְכְּיוּן"; כִּי גַם הַמְּלָאָכִים צוֹעֲקִים וּבּוֹכִים
 עַל אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ שׁוֹלֵל אַחַר עֵינָיו, וּמְשׁוֹטֵט בַּחוּצוֹת

ומסתכל על נשים ואינו קולט, איך שהסמ"ך-מ"ם
 רץ אחריו, כי בו ברגע שאדם מסתכל על נשים,
 מתלבש בו הסמ"ך-מ"ם ומחטיאו אחר-כך בפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, ובא לידי בזיונות
 גדולים. ולכן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ראיה,
 סימן ח'): מי שעוץ עיניו מראות ברע, על-ידי-זה
 נצול מבזיונות, כי אין לה בזיון גדול מזה שאדם
 מפקיר את עיניו, ומסתכל על נשים, אשר דבר זה
 הוא מחלה, רחמנא לצלן, כאשר מצוי בין בני-אדם,
 שנטבעו במחלה המגנה הזו, שהם מכרחים
 להסתכל על כל אשה העוברת ברחוב, עד שהם
 משתגעים לגמרי, וזה מביא אותם אחר-כך לידי
 פגם הברית הוצאת זרע לבטלה. והתקון לכל מי
 שנפל כבד בפגם זה, על-ידי הסתכלות על נשים,
 שיקרא שני פסוקים של קבלת על מלכות שמים,
 שהם: שמ"ע ישראל ה' ה' אלהינו ה' ה' אה"ד,
 ברוך ש"ם כבוד מלכותו לעולם ועד, בבכיה
 עצומה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), כי על-ידי
 אמירת שני פסוקים אלו נתחזקת אצלו האמונה,
 וזוכה להסתכל רק על הקדוש-ברוך-הוא; כי באמת
 אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל
 אלקות גמור הוא. ולכן כשאדם מסתכל על נשים

ומהרהר אחריהן, על-ידי-זה בא לידי כפירות
 ואפיקורסות, שעושה מהן מציאות בפני עצמה.
 ולכן מובא בזהר (קדושים פד): כד חזי ר' שמעון נשי
 שפירין, אמר: אל תפנו אל אלילים; ומה הקשר?
 אלא פיון שאדם מסתכל על נשים ומהרהר אחריהן,
 עושה מהן מציאות בפני עצמה, על-ידי-זה הוא
 כאלו עובד עבודה זרה. ולכן עקר התקון הוא
 על-ידי תקף האמונה, שאדם צריך להתחזק באמונה
 בו יתברך, ולהסתכל על כל דבר רק על רוחניות
 חיות אלקותו יתברך המחייה ומהנה את הדבר הזה,
 כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'),
 שאיש הישראלי צריך להסתכל על השכל שיש בכל
 דבר. ובפרט בימי שובבי"ם, שאז קוראים את
 הפרשיות ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו,
 מ'שפטים, שמזכירים בהן מה שעבר על עם ישראל
 במצרים. ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה
 יג, סימן ד'): כל המלכיות נקראות על שם מצרים, על
 שם שהיו מצרים לישראל. ואמרו חכמינו הקדושים
 (ויקרא רבה, פרשה כג, סימן ז'): כשהיו ישראל במצרים,
 היו מצרים בעלי זנות, ועם ישראל הצרכו להיות
 ביניהם, שהיו הכי מזהמים, כמאמר ז"ל (תורת
 כהנים אחרי): מגיד הכתוב, שמעשיהם של מצרים

מְקַלְקְלִים מְכַל הַעֲמָמִין. וְאָמְרוּ (תָּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פְּרָק ז'): אֵין לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם שְׁהִיתָה שְׁטוּפָה בְּדַבָּרִים מְכַעָרִים וְחֲשׂוּדִים בְּכַשְׁפִּים וּבְזָמָה וּבְכָל מַעֲשִׂים רָעִים אֲלֵא הַמְצָרִים בְּלָבָד, לְפִיכָךְ בָּא לָהֶם הַמְצָרִים תְּקָלָה עַל יָדָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ צָרִיכִים לְרֹאוֹת אֶת שְׁקוּץ תְּעוּב וְזֵהוּם עֵרֶם הַמְצָרִים, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הִתְחַזְּקוּ וְהִחְזִיקוּ מֵעַמָּד. וְלָכֵן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוּבְבִי"ם, שְׁקוּרָאִים פְּרָשִׁיּוֹת אֱלוֹ מַגְלוֹת מְצָרִים וּגְאֻלַּת עַם יִשְׂרָאֵל, דִּיקָא יָמִים אֱלוֹ מְאֹד מְסֻגְלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגָם הָעֵינִים, וְצָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָם לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל פֶּרֶט מְפָרְטֵי הַבְּרִיאָה עַל הַפְּנִימִיּוֹת, שֶׁהוּא הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיַּמַת אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. וְזוֹ מַעֲלַת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים וְהַנּוֹרָאִים בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, הַדְּבָקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין לָהֶם שׁוּם הִסְתַּכְלוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלָל. אֲבָל אַתָּה, אֱהוּבִי, בְּנִי! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר קְלָקְלֵת בְּעֵינֶיךָ, וְהִסְתַּכַּלְתָּ עַל נָשִׁים, וְהִרְהַרְתָּ הִרְהוּרִים רָעִים, וּבָאתָ לְיַדֵי חֲטָא וְעוֹן הַחֲמוּר הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הִרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְהִסְתַּכֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים הַדְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל יָדָם גַּם אַתָּה תִּזְכָּה לְהַגִּיעַ לְמַעֲלָה גְבוּהָה. וְזֵהוּ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל

(לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עה): הַסְתַּכְּלוּת פְּנֵי הַצְּדִיקִים לְבַד הוּא גַם-כֵּן דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד, כִּי הַתְּלִמִּיד חָכֵם וְהַצְּדִיק גָּדוֹל מִהַתּוֹרָה, כְּמֵאמָרָם ז"ל (מִכּוֹת כב:): כִּמָּה טַפְשָׁאֵי שְׂאָר אֵינְשֵׁי דְקִימּוּ מִקָּמִי סֵפֶר תּוֹרָה וְלֹא קִימּוּ מִקָּמִי גִבְרָא רַבָּא; נִמְצָא, שֶׁהַתְּלִמִּיד חָכֵם הוּא גָּדוֹל יוֹתֵר מִן הַתּוֹרָה. וְאַצֵּל הַתּוֹרָה מְצִינּוּ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אִיכָּה רַבָּה בְּפִסְקֵינָא): הַמְּאֹר שְׂבָה מִחֲזִירוֹ לְמוֹטָב, מְכַל שְׂכָן אֹר הַצְּדִיק, שֶׁהַהֲסַתְּכָלוּת בּוֹ לְבַד הִיא מוֹעִילָה לְקַדְשָׁהּ מְאֹד. וְלִכֵּן הוּא דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד לְהַסְתַּכֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים הַדְּבוּקִים בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם הוּא יָבוֹא אַחֲר־כֵּךְ לְמִדְרָגָה זוֹ, שְׂיֵאִיר עָלָיו אֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גִּנְבָּה, הַלְכָה ג', אוֹת ו'): הָעֵינַיִם הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל הַצְּדִיק הֵאֱמַת הֵם כְּלָיוֹת שֶׁל ע' פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה, שְׂמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ אֹר הָעֵין הָעֲלִיוֹן, הֵינּוּ הַשְּׂגָחַתּוֹ הַפְּרָטִית שְׂמִסְתַּכֵּל עָלֵינוּ. וּבְזֶה שְׂאָדָם מִסְתַּכֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו אֹר וְזִיו וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יְתַבְּרֵךְ שְׂמוֹ. וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂיִוְדַע שְׂפָגָם בְּעֵינָיו, עֵקֶר תְּקוּנּוֹ — שְׂיִסְתַּכֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים, וְיִתְבוּנֵן בְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִתְבַּיֵּשׁ מֵהֵם מְאֹד, וְדִיקָא עַל יָדָם יָבוֹא אֶל מִדְרָגָה זוֹ, שְׂיִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֵךְ. וְכֵן צָרִיךְ

לְהַרְגִיל אֶת עֲצֵמוֹ לְהִסְתַּכֵּל בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא חֻכְמָתוֹ יְתִבְרַךְ, וְאִם יִדְבִיק אֶת
 עֲצֵמוֹ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה עֲלֶיהָ
 לְנִשְׁמָתוֹ. וּבְאַמֶּת גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן רנד), אֲשֶׁר הָעֵינַיִם הֵם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים
 וְגִבּוֹהִים מְאֹד, וְהֵם רוֹאִים תָּמִיד דְּבָרִים גְּדוּלִים
 וְנוֹרָאִים, וְאִם הָיָה אָדָם זוֹכֵה לְעֵינַיִם כְּשֵׁרוֹת, הָיָה
 יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוּלִים רַק מִמָּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת. וְלִכֵּן
 צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הָעֵינַיִם, וְלְהִסְתַּכֵּל רַק
 עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת, הַמְּחַיֶּה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, וְלְהִזְהַר
 לְסַתֵּם אֶת עֵינָיו לְגַמְרֵי, עַד שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לוֹ שׁוֹם
 הִסְתַּכְלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 סה); וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְשָׁמֵר עַל עֵינָיו בְּגִשְׁמִיּוֹת
 וּבְרוּחָנִיּוֹת, שֶׁלֹּא יֵצֵא חוּץ מִהַצְמָצוּם, עַל-יְדֵי-זֶה
 זוֹכֵה לְכָלִים לְקַבֵּל בָּהֶם רוּחָנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְנִכְלָל
 בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי! שֶׁזֶהוּ הַדְּבָר הַכִּי
 קָשָׁה לְאָדָם, לְזָכוֹת לְהַגִּיעַ אֶל קִדְשֵׁי וְטָהֳרַת
 הָעֵינַיִם, כִּי הַיֵּצֵר הָרַע עוֹבֵד מְאֹד חָזָק עַל כָּל בַּר
 יִשְׂרָאֵל, לְהַכְשִׁילוֹ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי הִסְתַּכְלוֹת עַל נָשִׁים פְּרוּצוֹת, רַחֲמָנָא

לִישׁוּזְבֹן, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכח), שֵׁשׁ אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים קָצַת, שְׁנוּגַע יֵרֵאת הַשֵּׁם בְּלִבּוֹ, מִשְׁפִּיל עֵינָיו קָצַת, וְאִינוּ מְסַתְּפֵל בְּנָשִׁים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא גוֹנֵב אֶת הָעַיִן לְאַחַר יָד, וּמְסַתְּפֵל מִן הַצַּד, וְעַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׁלֹא יִכָּשֵׁל בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת, וַיִּדְבִּיק מִתּוֹ מִחֲשַׁבְתּוֹ רַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל פְּנֵי הַצְּדִיקִים הַדְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכֵן יִתְבוֹנֵן בְּאוֹתֵיּוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל כָּלֵם — יִצְיֵר לְעַצְמוֹ שְׁמוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה יִמְשִׁיף עָלָיו אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבִקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, כִּי עַל-יְדֵי שְׂאָדָם שֵׁם לְפָנָי עֵינָיו תָּמִיד אֶת שֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא, בְּבַחֲיִנַת (תהלים טז): "שְׁוִיתִי הַיְי"ה לְנֶגְדֵי תָמִיד", עַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ קִדְשָׁה וְטָהָרָה, אֹר וְזִיו חַיּוֹת וּדְבִקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שְׁזוּכָה לְצִיֵּר לְפָנָי עֵינָיו אֶת הַד' שְׁמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שֵׁהֶם הַשְּׁמוֹת שֶׁל הָאֲרֻבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה, עֲשִׂיָּה. וְהַשְּׁמוֹת הָאֵלוֹ הֵם הַפְּתָחִים וְהַשְּׁעָרִים לְהַשִּׁיג אֹרֹו שֶׁל מְשִׁיחַ (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), עַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר עָלָיו אֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, עַד שִׁשְׂרֹף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא מִחֲמַת עוֹנוֹתָיו וְקִלְקוּלָיו הַרְבִּים שֶׁקִּלְקַל עִם עֵינָיו.

וְזָכַר דְּבַר זֶה, אֲהוּבֵי, בְּנֵי! כִּי תִצְטָרֵךְ אֶת זֶה לַיָּמִים
 הַבָּאִים, כִּי עַד זְקֵנָה וְשִׁיבָה הַיָּצָר הָרַע לֹא יַעֲזֹב
 אוֹתְךָ, וַיִּסִּית אוֹתְךָ לְהִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, וּבְפָרְטִיּוֹת
 בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הִסְטָרָא אַחֲרָא וְהִקְלַפּוֹת מִתְּפִשְׁטִים
 מְאֹד בְּעוֹלָם, עַל-יַדֵּי אָרִיף אַנְפִּין דְּקַלְפָּה, שְׂבֻכָל
 מְקוֹם שְׂאָדָם מִסְתוֹבֵב, הוּא צָרִיף לְהִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמב); וְלִכֵּן
 עֲקָר הַתְּקוּן בַּק לְהִסְתַּכֵּל עַל אָרִיף אַנְפִּין דְּקַדְשָׁה,
 הֵינּוּ עַל גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּמַת
 אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וַיִּצְיֵר לְפָנָי עֵינָיו תָּמִיד אֶת
 הַשְּׂמוֹת הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלוֹ שֶׁהֵם הַצִּילוּ אֶת יוֹסֵף
 מִהִסְתַּכְּלִיּוֹת רָעוֹת, וְלִכֵּן נֶאֱמַר אֶצְלוֹ (בְּרֵאשִׁית מט,
 כב): "בֶּן פּוֹר"ת יוֹסֵף בֶּן פּוֹר"ת עֲלֵי עֵין" וְגו', שֶׁהֵם
 הַתְּרַפ"ו אוֹרוֹת הַנְּמַשְׁכִּים מְנוֹקְבֵי דְּפִרְדֵּשְׁקָא, שֶׁהֵם
 הַשְּׂמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, עִם הַכְּתָרִים שֶׁלָּהֶם:
 קס"א, קמ"ג, קנ"א. וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (תְּנַחוּמָא וַיְחִי): אֵל תִּקְרֵי עֲלֵי עֵין אֶלָּא עוֹלֵי עֵין,
 שֶׁהֵיךָ יוֹסֵף שׁוֹמֵר עַל עֵינָיו. וְעַל-כֵּן זָכָה לָמָּה שְׁזָכָה,
 שְׁנִדְבָקָה בּוֹ מִדַּת הַיְסוּד, כִּי שָׁמַר עַל עֵינָיו, וְלֹא
 רָצָה לְהִנּוֹת מִמְרָאָה עֵינָיו; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַכְנִים דְּבָרִים
 אֵלוֹ אֶל תּוֹף לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ג.

סֵבֶת הַחֲטָא וְתִקּוּנוֹ

הַשְּׁמִיעָה שְׁאָדָם מִשְּׁמִיעַ לְאָזְנוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים, לְשׁוֹן הָרַע וְנִבּוּל פֶּה, זֶהְמָה שְׁמִבִּיאָה אוֹתוֹ לְיַדִּי הַחֲטָא הַמְגָנָה הַזֶּה, תִּקּוּנוֹ – שִׁישְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ רַק דְּבָרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שְׁמַיִם, וְיִתְחַזַּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים. צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי! שְׁאָדָם צָרִיךְ מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הָאָזְנִים שְׁלוֹ, שֶׁלֹּא יִשְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים וְנִבּוּל פֶּה, כִּי זוֹ סֵבֶה לָּבוֹא לְכָל הַחֲטָאִים שְׁבָעוּלָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וּבִפְרָט פְּגָם הַבְּרִית – הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה. וְלָכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת ה.) עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים כג): "וַיִּתֵּד תְּהִיָּה לָךְ עַל אֲזִנֶּךָ", אֵל תִּקְרִי אֲזִנֶּךָ אֶלָּא עַל אֲזִנֶּיךָ, שְׂאָם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוּ הַגּוֹן, יִנִּיחַ אֶצְבָּעוֹ בְּאָזְנוֹ. וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: מִפְּנֵי מָה אֶצְבָּעוֹתָיו שֶׁל אָדָם דּוֹמּוֹת לִיתְדוֹת וְכוּ', שְׂאָם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוּ הַגּוֹן, יִנִּיחַ אֶצְבָּעוֹתָיו בְּאָזְנוֹ. וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): מִפְּנֵי מָה אֵזֶן כְּלָה קָשָׁה וְהָאֵלִיָּה רַבָּה? שְׂאָם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוּ הַגּוֹן, יְכוּף אֵלֶיָּה לְתוֹכָהּ. וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): אֵל יִשְׁמִיעַ אָדָם לְאָזְנוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן נְכוּוֹת תְּחִלָּה. וְלָכֵן צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל

הָאֲזַנִּים, כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם שׁוֹמֵעַ נְבוּל פֶּה, זֶה כָּבֵר פּוֹגֵם בְּנִשְׁמָתוֹ, וְזֶה גּוֹרֵם לוֹ לַחֲטָא, וְכֵן אֲנַחְנוּ רוֹאִים, שֶׁרַב אֵלוֹ שְׁנִפְגָּמִים בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים בְּעוֹלָם, זֶה בָּא מִפְּנֵי שְׁקָדָם לָכֵן הִשְׁמִיעוּ לְאָזְנָם נְבוּל פֶּה וְדַבְרֵי שְׁקוּץ, תְּעוּב וְנֹאֹף, שְׁזֵה גָרַם לָהֶן אַחֲר־כֵּן מַה שְׁגָרַם, כִּי הִשְׁמִיעָה שְׁאָדָם שׁוֹמֵעַ דְּבָרִים מְתַעֲבִים, זֶה עוֹשֶׂה רַע עַל נִשְׁמָתוֹ, כִּי הָעֶקֶר לְשֹׁמֵר אֶת אָזְנוֹ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), שֶׁהָאֲזַנִּים הֵן כְּנֶגֶד אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי מִצְוָה לְשָׁמֵעַ בְּדַבְרֵי חֲכָמִים (יְבָמוֹת כ.); וּבְרַגַע שְׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, אֲזִי זוֹכֶה לָבוֹא לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיוֹדֵעַ אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר. כְּמוֹבֵא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"א), אֲשֶׁר אָדָם שֶׁמִּתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, יוֹדֵעַ אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר, וְזֶהוּ שְׁאָמַר הַחֲכָם מְכָל אָדָם (מְשָׁלִי ד): "שְׁמַעוּ בָנִים מוֹסֵר אָב וְהִקְשִׁיבוּ לְדַעַת בִּינָה, כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֶל תַּעֲזוּבוּ"; כִּי אֲמוּנַת חֲכָמִים תְּלוּיָהּ בְּאֲזַנִּים, אִיךָ שְׁשׁוֹמֵעַ בְּקוֹל הַצְּדִיק. וְזֶה עֶקֶר תְּקוּן הַבְּרִית — כְּשִׁזּוֹכָה לְשָׁמֵעַ בְּקוֹל דְּבָרֵי הַצְּדִיק, אֲשֶׁר הוּא יָכוֹל לְהַחֲזִיר אוֹתוֹ לְמוֹטָב; כִּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת מַחֲדִיר בְּאָדָם גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה, עַד שִׁזּוֹכָה לְשָׁמֵעַ רַק אֶת קוֹל הַפְּנִימִי שֶׁל

הַבְּרִיאָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נב):
מְכַל הַדְּבָרִים צוּעֵק קוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְקוֹרֵא
אוֹתוֹ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יְתָבְרָךְ. וּבְפָרֵט קוֹרֵא אוֹתוֹ
שֶׁיִּבְרַח מִטְּמֵאת שְׁקוּץ הַנְּאוּף, שְׁזֵה (מְשַׁלִּי ה): "וְאַתָּה
בָּנִים שָׁמְעוּ לִי וְאַל תִּסּוּרוּ מֵאֲמַרֵי פִי, הִרְחַק מֵעֲלֶיךָ
דִּרְכָךְ וְאַל תִּתְקַרֵּב אֶל פֶּתַח בֵּיתְךָ, פֶּן תִּתֵּן לְאַחֲרִים
הַדֹּדֶךָ וּשְׁנֵתְךָ לְאַכְזָרִי, פֶּן יִשְׁבְּעוּ זָרִים כַּחֲךָ וְעֲצָבֶיךָ
בְּבֵית נְכָרִי, וְנִהְמַתְּ בְּאַחֲרֵיתְךָ בְּכָלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׂאֲרֶךָ"
וְגו', שֶׁכָּל זֶה סוֹבֵב עַל פְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטְלָה, כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל דְּבַרֵי
הַצַּדִּיק שֶׁמְעוֹרְרוֹ לְהִתְרַחֵק מִטְּמֵאת שְׁקוּץ, תְּעוּב
וְזֵהוּם שֶׁל נְאוּף, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא בָּא לִיְדֵי הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה, וְנִתְקַיֵּם אֲצֵלוֹ: "פֶּן תִּתֵּן לְאַחֲרִים הַדֹּדֶךָ
וּשְׁנֵתְךָ לְאַכְזָרִי", כִּי רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מִי שֶׁפּוֹגֵם
בְּפְגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, מוֹסֵר
לְאַחֲרִים הוֹדוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ, שְׁזוֹ טַפַּת הַזָּרַע, שֶׁמֵּהֵם הָיוּ
יְכוּלִים לְהַגְלִיד יְלָדִים, "פֶּן יִשְׁבְּעוּ זָרִים כַּחֲךָ וְעֲצָבֶיךָ
בְּבֵית נְכָרִי", כִּי עַקֵּר הַכַּחַשׁ שֶׁל אָדָם הוּא הַזָּרַע, וְאִם
הוּא יוֹצֵא לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, זֶה הוֹרֵס אֶת כַּחוֹ,
וְאִז מְקַלְקֵל אֶת הָעֲצָבִים שֶׁלוֹ, וְרָעִים וּמָרִים לוֹ
הַחַיִּים "וְנִהְמַתְּ בְּאַחֲרֵיתְךָ בְּכָלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׂאֲרֶךָ",
וְאֵינְךָ יוֹדֵעַ לְתַת עֲצָה לְעֲצֻמָּךְ, כִּי הַשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת

שְׁלֶךְ נְתַהֲפֹכֹת לְאַכְזָרִיּוֹת, וְאַתָּה נִמְק מְצָרוֹת, וְאַתָּה
 שְׂרוּי בְּדַכְּאוֹן פְּנִימִי, עַד שְׂאַתָּה מְתִיאֵשׁ מִחַיִּיךָ,
 וְאַיִנְךָ יְכוּל לְסַבֵּל שׁוּם בְּרִיָּה מִרַב הַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן
 שֶׁנִּכְנָסוּ בְּךָ, וְאַתָּה יוֹשֵׁב לְבַד, וְאַיִנְךָ רוֹצֵה לְדַבֵּר עִם
 אֶף אֶחָד, וְאַתָּה בּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְשׂוֹאֵל
 אֶת עֲצֻמְךָ — מָה אֶתִּי?! שְׂזָה (שָׁם): "וְאַמְרַת אֵיךְ
 שִׁנְאַתִּי מוֹסֵר וְתוֹכַחַת גַּעֲץ לְבִי, וְלֹא שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל
 מוֹרִי וְלִמְלַמְדֵי לֹא הִטִּיתִי אָזְנוֹי" וְגו'.

וְלָכֵן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי, מָה לְפָנֶיךָ?! שְׁמֹר מְאֹד
 עַל הָאָזְנוֹיִם שְׁלֶךְ, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּאָזְנוֹיִם, וְתִטֵּה אָזְנוֹיךָ
 תָּמִיד אֶל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים וְאֶל דְּבָרֵי
 הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וְאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים: (תְּנַחֲמָא פִי תְּבֵא): "וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ" —
 אִם שָׁמַעְתָּ קִמְעָא, סוּפָךְ לְשִׁמְעַ הַרְבֵּה וְכו', אִם
 שָׁמַעְתָּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, תִּשְׁמַע לְעוֹלָם הַבָּא מִפִּי
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכו', אִם זָכִיתָ לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה
 שֶׁנִּתְּנוּ בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, תִּזְכֶּה לְשִׁמְעַ קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל
 שְׂמִחָה וְכו', אִם שָׁמַעְתָּ לְקוֹל רַבָּךְ, סוּפָךְ שְׂאֲחָרִים
 שׁוֹמְעִים לְךָ וְכו', עַיִן שָׁם. מְכַל זֶה תִּבְיִן וְתִשְׁפִּיל
 מַעַלְתַּת הַשְּׂמִיעָה שְׂאָדָם זוֹכָה לְשִׁמְרַ עַל אָזְנוֹ, וְזֶה
 תְּקוּן הַבְּרִית. וּבִיּוֹתֵר צְרִיכִים לְהַתְּעוֹרֵר עַל קִדְשַׁת

הָאֲזַנִּים בִּימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, שָׁאז קוֹרְאִים אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת:
 שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח, י'תְרוֹ, מ'שְׁפָטִים,
 שְׁעוֹבְרִים אֶת כָּל הַסְּפוּרִים שְׁאַרְעוּ לָעַם יִשְׂרָאֵל
 בְּמִצְרַיִם, שְׁהִצְרָכוֹ לָעֵבֶר אֶת כּוֹר הַבְּרֹזֶל תַּחַת
 סְבֻלוֹת מִצְרַיִם שְׁהָיוּ מְזֻהָמִים בְּנֹאוֹף, שְׁקוּץ וְתֵעוּב,
 וְהֵם צָעֲקוּ אֵלָיו יְתַבְרַךְ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ג):
 "וַיֹּאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעֲקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם
 אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה, וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם"
 וְגו', 'וַיִּשְׁמַע' דִּיקָא, כִּי בְּאֵלוֹ הֵימִים, יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם,
 מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִם בַּר יִשְׂרָאֵל בָּא אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְצוּעַק
 וְזוּעַק וְגוֹנֵחַ עַל מִצְבוֹ שֶׁנֶּפֶל בּוֹ בְּעִמְקָא דִּתְהוֹמָא
 רַבָּא, וְנִכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְּזֻהָם שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִז דִּיקָא בְּיָמֵים אֵלוֹ יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם נִשְׁמַעַת
 צְעֻקָתוֹ וְזוּעֻקָתוֹ יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׁנָה. וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי,
 בְּנֵי, מַה לְּפָנֶיךָ! מֵאַחַר שְׁכָבָר נִכְשַׁלְתָּ בְּפָגַם הַבְּרִית
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנִגְעַלְתָּ בְּגֵעוּל מַעֲשִׂים מְתַעֲבִים
 כְּאֵלוֹ — אַל תִּתְיַאֵשׁ, אֶלָּא רָאָה לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה אֵלָיו יְתַבְרַךְ, עַל-יְדֵי שְׁתַּטָּה אֲזַנְיָךָ לְשִׁמְעַ
 בְּקוֹל הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמְּגִלָּה לָךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, כְּמוֹבָא בְּדִבְרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
 ב', סִימָן עח), כִּי מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת

הקדוש-ברוך-הוא, אם רק לא יתיאש בשום פנים ואפן. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולין לתקן; אבל לזה צריכים אמונת חכמים, להטות אזניו ולשמע בקול הצדיקים האמתיים, המחזקים ומעודדים ומשמחים נפש בר ישראל שנפל כָּבֵר; אשרי מי ששם לבו ואזניו אל דברי אלו, ויקיים (ישעיה כח): "האזינו ושמעו קולי הקשיבו ושמעו אמרתי", ואז טוב לו כל הימים.

ד.

סבת החטא ותקונו

הפעם והרציחה שבוערים באדם, זה נובע מחמת החטא הזה. תקונו — להתאזר במדת הסבלנות ואריכות אפים

צריך שתדע, אהובי, בני! אשר רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן רמט), שמי שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, הוא תמיד בכעס, והוא איש רע ובליעל, ועושה רשעות לאחרים. וכך אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קפד), אשר על-ידי

הָאֵף שֶׁל אָדָם יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הַנוֹאֵף. וְזֶה סוּבֵב
עַל כַּעַס וּרְצִיחָה, מִי שֶׁהוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּרְצִיחָה,
וּמִתְאַכְזֵר לְבְנֵי-אָדָם, בִּידוּעַ שֶׁהוּא נוֹאֵף, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן. וְלָכֵן עִקַּר הַתְּקוּן לְתַקֵּן אֶת הָעוֹן הַחֲמוּר הַזֶּה
שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא
עַל-יְדֵי שְׂיִקְנָה לְעֵצְמוֹ אֲרִיכַת אַפִּים, שֶׁהִיא מִדַּת
הַסְּבָלָנוּת, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֵצְמוֹ לְהִיּוֹת
סְבָלָן עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵף שֶׁיְבוֹאוּ בְנֵי-אָדָם
וַיִּגְרְמוּ לוֹ צָעַר וּמַכְאוּבִים עַד שְׂיִתְעַצְבֵּן, עִם כָּל זֹאת
אֵין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גָּדוֹל לַפֶּגַם הַמְּגֻנָּה שֶׁל הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה כְּמוֹ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה), אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר
לְהַגִּיעַ לְאֲרִיכוּת אַפִּים וּלְסְבָלָנוּת, אֲלֵא עַל-יְדֵי
אַמוּנָה, כְּכֹל שֶׁאָדָם יוֹתֵר מְכַנֵּס אֶת עֵצְמוֹ בְּאַמוּנָה
בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּוְדַע וְעַד אֲשֶׁר דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא
נַעֲשֶׂה מֵעֵצְמוֹ אֲלֵא עַל-יְדֵי הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ-כֵן
הוּא סוּבֵל אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו. וּבְאַמַּת עָלֶיךָ לְדַעַת,
אַהוּבֵי, בְּנֵי! אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדָּה רָעָה לְאָדָם כְּמִדַּת
הַכַּעַס, אֲשֶׁר הִיא הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וּכְמוֹ
שֶׁאֵנוּ רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם מְלֵאִים רְצִיחָה עַל זוּלָתָם, וְכָל
דָּבָר קָטָן מְרַגֵּז אוֹתָם, עַד שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(פְּסָחִים קִיג:): הִרְתְּחַנֵּין חַיֵּיהֶם אֵינָם חַיִּים; כִּי כִּשְׂאָדָם

בכעס ורציחה, כל החיים שלו ממרמרים, ומר לו מאד. ולכן אשרי אדם שקונה לעצמו את מדת הסבלנות, שהיא תקון גמור לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ומי שיודע שחטא בחטא המגנה הזה ביותר, עליו לעסק בתקונו, ולמסור את נפשו על מדת הסבלנות. פי עם כעס ורציחה לא פועלים שום דבר, כמאמרם ז"ל (קדושין מא.): רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותא; פי הכעס לא מביא את האדם לשום דבר, אדרבה, עוקר אותו מהעולם הזה ומהעולם הבא, ובני-אדם לא יכולים לסבל אדם הכועס ומתעצבן על כל דבר, וכלם בורחים ממנו. ולכן, אהובי, בני! אם אתה יודע שפגמת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה לעסק עכשו בימי שובבי"ם בתקונה, ותקבל על עצמך, אשר בארבעים ימים אלו שהם ימי שובבי"ם, שקוראים בהם: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'ש'לח, י'תרו, מ'שפטים, שתרגיל את עצמך דיקא בימים אלו להיות סבלן גדול על כל אשר בא עליך, ושום דבר בעולם לא יוכל לעצבן אותך, ותקבל על עצמך קבלה חזקה, שב'ימים אלו לא תכעס, אפלו שיאבדו את כל ממונה, ויעשו לך כל מיני הפסדים, אתה, אהובי, בני, אל תתעצבן. ואז אם תוכל להתגבר

תקון שובבי"ם לה

בְּיָמִים אֵלֶּי לְעַקֵּר מִמֶּךָ אֶת הַכַּעַס, אֲזִי תִזְכֶּה לְהַפְטֹר
לְגַמְרֵי מִהַמְדָּה הַרְעָה וְהַמְגִנָּה שֶׁל כַּעַס וּרְצִיחָה,
אֲשֶׁר רַק מְאַבְדֶת אֶת הָאֲמוּנָה מִהָאָדָם. וְלָכֵן אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נְדָרִים כ.ב.): כָּל הַכּוֹעֵס אֶפְלוּ
שְׂכִינָה אֵינָה חֲשׂוּבָה כְּנִגְדּוֹ. כִּי אִם אָדָם הִזָּה מֵאֲמִין,
אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת
בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אֲזִי אֵף פַּעַם לֹא הִזָּה בְּכַעַס
וּרְצִיחָה, וְאֵף פַּעַם לֹא הִזָּה מִתְעַצְבֵּן עַל שׁוֹם דְּבָר;
כִּי הַמֵּאֲמִין הַיָּמִיתִי, שְׂמֵאֲמִין שֶׁהָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא
מִתְלַבֵּשׁ אֶפְלוּ בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמִירִי הַזֶּה,
וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגִבֵּי הָאִין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, הוּא יִסְבֵּל אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, אֵף
מֵאַחַר שֶׁאָדָם חוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת
זֵרַע לְבִטְלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְאַבֵּד אֶת דַּעְתּוֹ
וְשִׁכְלוֹ, כִּי הַזֵּרַע בָּא מִמַּחַ הָאָדָם, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא
בָּא לְיַדֵּי כַּעַס, כִּי עַל-יְדֵי כַּעַס מְסִילֵק אֶת דַּעְתּוֹ
וְחֲכָמָתוֹ לְגַמְרֵי, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (פְּסָחִים סו:): כָּל אָדָם
שְׂכּוֹעֵס, אִם חָכָם הוּא — חֲכָמָתוֹ מְסִתְּלָקֶת מִמֶּנּוּ.
וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵה לְפָנַיָּךְ! מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר
חֲטָאתָ בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֵרַע לְבִטְלָה,
וְנִתְּבַלְבְּלָה דַּעְתְּךָ, וְאַתָּה כַּעֲסָן וְרוֹצֵחַ וּמִתְעַצְבֵּן עַל
כָּל דְּבָר קָטָן שֶׁרַק עוֹבֵר עָלֶיךָ, הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ

בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוּת, וּתְדַבֵּר בְּשֶׁקֶט, וְאַל תִּגְבִּיחַ אֶת קוֹלְךָ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית ד.): מִיִּבְעֵי לִיחָה לְאִינִישׁ לְמִילָף נִפְשִׁיחָה בְּנִיחֻתָא, שְׁנֵאֲמַר: "וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבְךָ וְרָעָה מִבְּשָׂרְךָ". וְהַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יִהוּדָה רַע בְּעֵינֵי הַרְי"ה" וְגו', כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְיַדֵי רָעָה, וְזֶה "וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבְךָ", עַל-יַדֵי שְׁתִּסִּיר "רָעָה מִבְּשָׂרְךָ", כִּי אָדָם הַנּוֹזֵהר, שְׂאִינוֹ חוֹטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה הַנִּקְרָא רַע, עַל-יַדֵי-זֶה אֵינוֹ בְּכַעַס, כִּי הַכַּעַס בָּא רַק מִהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, וְצָרִיכִים לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת סִבְלָן עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלָיו, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי הַכַּעַס וְהִרְצִיחָה הֵן הֵן הַמְּלֻאָכִי חֲבָלָה, וְכִמְאֲמָרם ז"ל (ירוּשְׁלָמִי תַּעֲנִית, פָּרָק ב'): אֵף וְחִמָּה מִלְּאָכִי חֲבָלָה הֵן. כִּי הַכַּעַס וְהִרְצִיחָה, הַמְּחַלְקֵת וְהַמְּרִיבֹת שֵׁשׁ בְּאָדָם, הֵם בָּאִים מִהַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא עַל-יַדֵי חֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְלִכֵּן הִרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוּת, וְלַעוֹלָם אַל תִּכְנַס בְּרִצְיָחָה, אֲפִלוּ שִׁיכְעִיסוּ אוֹתְךָ, אַתָּה רֵאָה לְהִדְבִּיק אֶת עַצְמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תִּחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִחְדִּיר בְּעַצְמְךָ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיחָה וּמְהִיחָה

תקון שובבי"ם

לז

וּמְקַיִם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָהּ, וְלֹא תִסִּיחַ דַּעְתְּךָ מִמְּנוֹ
יִתְבָּרֵךְ כְּרַגְעַע. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (זֶהר חֲדָשׁ נח):
לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר, שֶׁלֹּא תִהְיֶה נַח לְכַעַס. כִּי הַכַּעַס
הוּא עֲבוּדָה זָרָה. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁבְת
קה:): הַמְקַרֵּעַ בְּגָדָיו בַּחֲמָתוֹ וְהַמְשִׁיב פְּלִיו בַּחֲמָתוֹ
וְהַמְפִּיז מְעוֹתָיו בַּחֲמָתוֹ, יִהְיֶה בְּעֵינָיֶךָ כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה
זָרָה. כִּי רוּאִים הַרְבֵּה פְּעָמִים אָדָם בָּא לְיַדֵּי כַּעַס
וּרְצִיחָה כְּזוֹ, עַד שֶׁקוֹרֵעַ אֶת בְּגָדָיו, וְשׁוֹבֵר אֶת פְּלִיו,
וְזוֹרֵק אֶת מְעוֹתָיו עַל הָאָרֶץ מֵרַב כַּעַסוֹ וּרְצִיחָתוֹ,
וְכָל זֶה בָּא מִשּׁוֹם שֶׁמֵּאֲבֵד אֶת דַּעְתּוֹ. וְלָכֵן רָאָה
לְקַנּוּת לְעַצְמָךָ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדָּה
יוֹתֵר טוֹבָה מִזּוֹ, כִּי מִי שֶׁהוּא סְבָלָן עַל כָּל אֲשֶׁר
עוֹבֵר עָלָיו, הוּא הַמְּנַצֵּחַ תָּמִיד, כִּי אֵין עוֹד דָּבָר
שֶׁהוֹרֵס אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת כְּמוֹ מִדַּת
הַכַּעַס, שֶׁהוּא מִתְעַצְבֵּן עַל כָּל דָּבָר וְעַל כָּל אָדָם.
וְלָכֵן, אֱהוּבִי, בְּנִי! רָאָה מַה לְּפָנֶיךָ, הַרְגֵּל אֶת עַצְמָךָ
בַּמִּדָּה הַיְקָרָה שֶׁל סְבָלָנוּת, וְאִזְּ דִּיקָא תַצְלִיחַ בְּזֶה
וּבְבָא, וְתִזְכֶּה לְתִקּוּן נִצְחִי.

ה.

סבת החטא ותקונו

הדבור שאדם מדבר נבול פה, ומנבל את פיו לדבר כל העולה על רוחו, זה אשר גורם לו להכשיל בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, ותקונו הוא — על-ידי דבורי תורה, דבורי תפלה ודבורי אמונה.

צריך שתדע, אהובי, בני! אשר אין עוד כלי שיכול להמשיך את השפע גלוי אלקות לאדם כמו הדבור. וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שהדבור הוא כלי השפע, שבהם מקבלים השפע, כמו שכתוב (דברים א'): "ויברך אתכם באשר דבר לכם", הינו לפי הדבור — כן השפע, אם הדבור הינו כלי השפע הם בשלמות ובמלואם, אזי יכולים לקבל בהם רב שפע, ובזה נמדדת גדלת האדם, איך שמקדש את דבורו. ובפרט שאי אפשר להגיע לאמונה, אלא על-ידי הדבור, כמו בא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד): האמונה תולה בפה של אדם, כמו שכתוב (תהלים פט): "אודיע אמונתך בפיי", הינו על-ידי שמדברים

האמונה בפה, זה בעצמו אמונה, וגם על-ידי-זה באים לאמונה. ומחמת זה צריך להזהר מאד מדבורים של כפירה ואפיקורסות, אף-על-פי שאינו אומרם מלבו, הינו שהוא בעצמו מאמין ואינו כופר, חס ושלום, רק שהוא חוזר ואומר דברי אפיקורסות ששמע מפי אחרים, שהם אפיקורסים, והוא מתלוצץ מהם, אף-על-פי-כן גם מזה צריך להזהר מאד כי הדבור הזה של כפירה מזיק לאמונה, והוא אסור חמור לדבר ולחזר דבורי הבל ושטיות וכפירות מאחרים, ואפלו שהוא מאמין. וצריכים להזהר מאד מאד, כי הדבור הוא זה שמקשר את האדם להקדוש-ברוך-הוא. ובאמת יכולים להפיר את האדם על-ידי הדבור שלו כפי שמדבר. ולכן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נבול פה, סימן א'): מי שמדבר נבול פה בידוע שלבו חושב מחשבות און; כי מה שאדם חושב, זה הוא מדבר. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סו), אשר כל המחשבות של האדם ההכרח לעבור דרך הפה, כי מה שאדם חושב יהיה מה שיהיה, מכרח לעבור בתוך הדבור, רק שהוא בדקות גדולה, וזפי השמיעה זוכים לשמע דבר מתוך דבר, ויודעים את פנימיות האדם, כי על-ידי הדבור יכולים להפיר את

כָּל הָאָדָם. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, בְּהִכָּרַח לוֹ לְדַבֵּר נְבוּל פֶּה,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְכֵן מְדַבֵּר תָּמִיד עַל צְדִיקִים
 קְדוֹשִׁים הַדְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֵה מַה
 שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים נה): "שִׁלַּח יְדוֹ בְּשָׁלוֹמִיו
 חֲלִיל בְּרִיתוֹ"; וְכֵן פִּרְשׁ רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן
 לח) אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים עג): "שִׁתּוֹ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם
 וּלְשׁוֹנָם תִּהְיֶה בְּאָרֶץ", כִּי עֲכָשׁוּ הַתְּרָה הַרְצוּעָה
 לְדַבֵּר סָרָה עַל כָּל הַצְּדִיקִים וְעַל כָּל יְרֵאֵי הַשֵּׁם, וְהוּא
 כְּמִי שֶׁפּוֹשֵׁט לְשׁוֹנוֹ נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם, שֶׁאֵינוֹ מְשַׁגִּיחַ
 עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלָּל, וְכָל אֶחָד מְדַבֵּר עַל זוּלָתוֹ כָּל
 דָּבָר אֲסוּר. וּבְאַמַּת זֶה שֶׁמְדַבֵּר עַל כָּל אֶחָד כָּל
 הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, כְּפִנְתּוֹ לְדַבֵּר עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 אֵלָּא הוּא מְתַבֵּיֵשׁ לְדַבֵּר עָלָיו יְתִבְרַךְ בְּפִרוּשׁ, וְלִכֵּן
 הוּא מְדַבֵּר עַל בְּנֵי-אָדָם, וְזֶה "שִׁתּוֹ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם"
 — כָּל אֵלוֹ שֶׁמְדַבְּרִים רַע, מְדַבְּרִים נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא כְּבִיכּוֹל, אֵף מִחֲמַת שֶׁהֵם מְתַבֵּיֵשִׁים לְדַבֵּר
 בְּגִלוּי, לִכֵּן מְדַבְּרִים עַל בְּנֵי-אָדָם — "לְשׁוֹנָם תִּהְיֶה
 בְּאָרֶץ", לְדַבֵּר עַל זֶה אוֹ עַל זֶה, כִּי הַמְּאֲמִין בְּאַמוּנָה
 אֱמֶתִית, שֶׁאֵין מְצִיאֹת בְּלִעְדָּיו יְתִבְרַךְ כֻּלָּל, וְדַבֵּר
 גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֵלָּא בְּהַשְׁגַּחַת
 הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, הוּא יִמְצָא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

בְּכָל פְּרָטִי הַבְּרִיאָה, וְלֹא יִפְרִיד בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, בֵּין דּוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, לְבִינוּ יִתְבַרֵךְ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכֹל לְבוֹשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַרֵךְ מְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְהַשְׁגָּה זוֹ לְהַשִּׁיג אֶת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה, אֲלֹא עַל-יְדֵי קִדְשֵׁת הַדְּבֹר. וְכִבָּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגֵלָה יח.): מְלָה בְּסֵלַע מִשְׁתוּקָא בְּתַרְיִן; אִם מִשְׁלָמִים כְּסָף עַל הַדְּבֹר — סֵלַע אֶחָד, אִם תִּשְׁתַּק תִּקְבַּל עַל הַשְּׁתִיקָה שְׁנֵי סְלָעִים, כְּאוֹמֵר שֶׁהַשְּׁתִיקָה מְאֹד חֲשׂוּבָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתֵק, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁמַר מְכֹל מֵיְנֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, וּבְפֶרֶט מִפְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי בְרִית הַלְּשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעֲוֹר תְּלוּיֹת זֶה בְּזֶה. וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט): כְּפִי שְׁאָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת דְּבוּרוֹ, כֵּן זוֹכֶה לְתִקּוּן הַבְּרִית; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת, פֶּרֶק א'): וְכֹל הַמְרַבֶּה דְּבָרִים מְבִיא חֲטָא; וְלִכֵּן עֲקַר תִּקּוּן הַבְּרִית, פְּגַם הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה הוּא — לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְדָם וְלִשְׁתֵּק, וּבְפֶרֶט בֵּימֵי שׁוּבְבִי"ם, שְׁאֵז קוֹרְאִים: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֵׁלַח, י'תָרו, מ'שְׁפָטִים,

שָׁבָהּ חוֹזֵר עַל כָּל גְּלוֹת מִצְרַיִם, שְׁהִיָּה הַדְּבֹר
 בַּגְּלוֹת וְהִגְאָלָה, וְלִכֵּן נוֹהֲגִים חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה
 לְקַבֵּל עַל עֲצָמָם תַּעֲנִית דְּבֹר בְּאַרְבָּעִים יָמִים אֵלוֹ,
 וְהוּא תְּקוּץ גָּדוֹל לְפָגַם הַבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
 וְעַל-יְדֵי שְׂאֵדָם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ תַּעֲנִית דְּבֹר
 אַרְבָּעִים יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה כָּבֵד כָּל הַשָּׁנָה לְשֹׁמֵר
 עַל דְּבֹרוֹ, וְלֹא יִדְבֹר רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם,
 דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְגִלּוּי הַשְּׂגָחָה פְּרָטִית. וְכָבֵד אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִין פֶּט.): מָה אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל אָדָם
 בְּעוֹלָם הַזֶּה? יְשִׁים עֲצָמוֹ כְּאֵלִים, יָכוֹל אֵף לְדַבְּרֵי
 תוֹרָה? תִּלְמוּד לֹא מֵר: צֶדֶק תְּדַבְּרוּן. כִּי הַדְּבֹר זֶה
 הָעֶקֶר, כְּפִי שְׂאֵדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת דְּבֹרוֹ, כֵּן זוֹכֵה
 לְקַדְּשׁת הַמַּחֲיִין וְלְקַדְּשׁת הַבְּרִית.

וְלִכֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי, מָה לְפָנֶיךָ! מֵאַחַר
 שְׁכָל-כֶּךָ חֲטָאתָ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית,
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדָם וְלִשְׂתֵּק,
 וּבְפָרֵט אִם מְחַרְפִּים וּמְבַזִּים אוֹתְךָ, אֵל תַּעֲנֶה
 לְרָשָׁעִים הָאֲרוּרִים הָאֵלוֹ, וּתְקַבֵּל אֶת הַחֲרוּפִים
 וְהַגְּדוּפִים בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן ו'), שְׂעַקֵר הַתְּשׁוּבָה — יָדָם
 וְיִשְׂתֵּק; כִּי בְּאֵמֶת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׁכָל

אלו המדברים עליך, זה מסבות עוונותיך המרבים, ובפרט בחטא המגנה של פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם, חולקים עליו ועושים לו יסורים. ולכן מאחר שאתה יודע את האמת, שחטאת, עוית, פשעת, ימים ושנים בחטא המגנה הזה, עליך לדם ולשתק, ולהרגיל את עצמך לא לענות למבזי ולמחרפי נפשך כי הוא זה, ואדרבה ראה לקדש ולטהר את הדבור שלך, ותקרב בני-אדם אליו יתברך, ותגלה ותפרסם את אמת מציאותו יתברך לכל עם ישראל. וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בני-אדם בתשובה. וככל שאדם יודע יותר שהוא פגם בחטא המגנה הזה, עליו לקרב מה שיותר אנשים אליו יתברך, כי על-ידי כל טפה וטפה שהוציא לבטלה, ברא קלפות ומשחיתים בלי מספר, רחמנא לישיזבן, שהם נוקמים בו, ובזה שמקרב יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא, ומכניס בהם הרהורי תשובה, והם גם-כן מתחילים לקיים את המצוות, והם גם-כן מתחילים ללמד תורה ולהתפלל להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-

זֶה הֵם בּוֹרְאִים מְלֶאכִי זְכוּת, שֶׁהֵם מְלַמְּדִים זְכוּת עַל
 הָאָדָם שְׁקָרְבָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְמִילָא גְמַחֲקִים כָּל
 הַקְּלָפוֹת וְהַמְּשַׁחֲתִים שֶׁבָּרָא מִחַמַּת עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכֵּן
 כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית, הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְטָלָה, עָלָיו לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ לְקָרֵב רְחוּקִים
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִדְבַר עַל רוּחָם, וְלִגְלוֹת לְפָנֵיהֶם אֶת
 אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוֹי רַב, כִּי הַדְּבוּר שֶׁאָדָם
 מְדַבֵּר אֶל זוּלָתוֹ דְּבוּרֵי אֲמֵת וְאַמוּנָה, יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל
 מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כַּמּוּבָא
 בְּדִבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרְכוּת הַשַּׁחַר, הַלְכָה
 ה', אוֹת צו); וְלִכֵּן צְרִיכִים לַעֲסֹק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה
 הַזֹּאת מְאֹד מְאֹד, לְגַלוֹת לְכָלֵם אֶת הָאֲמֵת וְהָאַמוּנָה
 לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם,
 וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מֵאַף אֶחָד, אֲזָא לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת
 אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי הַדְּבוּר מִשְׁרִים אֶת
 הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם. וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ, אֲהוּבִי, בְּנִי! מֵה
 זֶה מַעֲלַת הַדְּבוּר, וְאֵל מֵה יְכוּלִים לְזְכוּת עַל-יְדֵי-זֶה,
 הָיִיתָ עוֹסֵק כָּל הַיּוֹם וּלְרַבּוֹת הַלֵּילָה, לְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ
 יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּאֲמֵת עַל-יְדֵי הַדְּבוּר נִבְרְאִים כָּל
 הַדְּבָרִים, הֵינּוּ עַל-יְדֵי תְּמוּנַת הָאוֹתִיּוֹת הָאֶלֶף-ף-
 בֵּי"ת, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַיִּשׁוּת וְכָל הַרְצוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִים
 מִרְצוֹן הָאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵינן בּוֹ תְּמוּנָה, כַּמּוּבָא

תקוץ שובבי"ם

מה

בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי־הלכות, גבית חוב מהיתומים, הלכה ד', אות יד); ובזה שאדם מדבר הרבה אליו יתברך, ובכל מקום שרק בא, הוא מגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך לבני־אדם, על־ידי־זה הוא מעלה את המקומות אליו יתברך. ולכן אין לתאר ואין לשער את גדל זכות האדם שזוכה תמיד לדבר אל הקדוש־ברוך־הוא בלשון שרגיל בה. וככל שאדם יודע שפגם יותר בפגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולסלק את חכמתו ודעתו ובינתו, ויזעק ויצעק ויתחנן אליו יתברך, ויוציא את הרצונות והכסופים הטובים שיש לו מפיו דיקא, אשר על־ידי־זה נארגין עולמות חדשים, ובני־אדם לא יכולים לתאר לעצמם את גדל הענין הזה של להוציא את הרצונות והכסופים מפיו דיקא, שזה גורם לטהר ולזכך את מחו ומחשבתו, ומוציא אותו מהחשך שנפל לשם, פמובא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי־הלכות, אומנין, הלכה ד', אות כט).

ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניך! מאחר שפבר חטאת בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, קבל על עצמך לא לדבר כל

העולה על רוחך, ומכל שכן וכל שכן שלא תנבל את פיה, ועל-ידי-זה דיקא תזכה להתעלות בעליה אחר עליה, עד שתדביק את מח מחשבתך באין סוף ברוך הוא, ותזכה שימחל לך על כל עוונותיך.

ו.

סבת החטא ותקונו

הצדקה היא תקון גמור לפגם הברית, ואשרי מי שמרבה בצדקה בכל יום מימי חייו, ובפרט בעבור זכות הרבים, שאז מבטח לו שיתקן את כל מה שפגם בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה צריך שתדע, אהובי, בני! אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד): הצדקה היא תקון הברית; כי פגם הברית הוא כי הנה צריך להשפיע בקדשה במקום שצריך להשפיע, והוא סלק ההשפעה משם והמשיכה, חס ושלוש, למקום אחר, ועל-כן התקון הוא על-ידי הצדקה, שעל-ידי-זה חוזר ומשפיע לשם אל הקדשה, על-ידי-זה נתקן. וזה סוד (שמות לה): "ויבואו האנשים על הנשים", הנאמר בנדבת המשכן, שזה זיוג הנעשה על-ידי הצדקה. ועל-כן כשנותן לעני שאינו הגון, אזי

אֲדַרְבֵּהּ הוּא נִפְגָּם יוֹתֵר, כִּי הוּא חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ
לְמָקוֹם שְׂאִינוֹ צָרִיף. וְלָכֵן כָּל מִי שְׂיִוְדַע בְּנִפְשׁוֹ
שְׂפָגָם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂעַל-
יְדֵי-זֶה הַפְּרִיד אֶת הַיְסוּד מֵהַמְּלָכוֹת, וְגַרְם שְׂכָל
הַטְּפוֹת הַתְּפִזּוֹ לְבִטְלָה, עֵקֶר תְּקוּנוֹ — לְהַרְבוֹת
בְּצִדְקָה. וְעֵקֶר הַצִּדְקָה אוֹמֵר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּיטֵי-
הַלְכוֹת, בְּרִכּוֹת-הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה', אוֹת לַה), לְתַן לְעַנְיֵים
הַגּוֹנִים, צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, הַמְּחַדְשִׁים חֲדוּשֵׁי תוֹרָה
עַל יְסוּדוֹת נְאֻמָּנִים, וּבְזֶה שְׂעוֹזְרִים לָהֶם לְהַדְפִּיס אֶת
חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שְׂלָהֶם, הַנְּבֻנִים עַל יְסוּדוֹת אֵיתָנִים
שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה מְקַרְבִּים
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנְיִסִים בָּהֶם רְצוֹנוֹת
חֲדָשִׁים לְהַשְׁתוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, זוֹ הַצִּדְקָה הָעוֹלָה
עַל כָּל הַצִּדְקוֹת, כִּי בְזֶה שְׂהַצְּדִיקִים הַדְּבָקִים בְּאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא מְתַלַּבְשִׁים עֲצָמָם בְּלְבוּשֵׁים רַבִּים,
כְּדֵי שְׂתִהְיֶה לָהֶם שְׂיִכּוֹת אֶל הַמוֹן-עַם, וְעוֹשִׁים כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמָם אֶל אֱלוֹ
הַקְּטָנִים וְהַנְּפוּלִים, וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם שְׂיַחַת חֲלִין,
וְהַכֹּל כְּדֵי לְחַזֵּר לְבָנוֹת לָהֶם אֶת דַּעְתָּם, וּלְהַחְזִירָם
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוֹ ז"ל (לְקוּיטֵי-מוֹהֲרַנְ"ת,
חֶלֶק ב', סִימָן צא); וְכֵן כָּל חֲדוּשֵׁי תוֹרָתָם הוֹלְכִים עַל
קִטְבֵּי זֶה, שְׂהֵם מְלַבִּישִׁים אֶת עֲצָמָם וְהַשְׂגָּתָם

בְּדַבּוּרִים פְּשׁוּטִים, עַד שְׁגַם אֵלוֹ הֶרְחֹקִים בְּתַכְלִית
הֶרְחֹק, שְׁגַם בָּהֶם יִכְנַס רְצוֹן לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר הִצְדָּקָה הַזֶּה עוֹלָה עַל כָּל
הִצְדָּקוֹת; כִּי כְּשֶׁאָדָם חָטָא בְּפַגַּם הַבְּרִית, הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִטְלָה, נִכְנָסִים בּוֹ סִפְקוֹת וּכְפִירוֹת, רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן, כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה מִפְּרִיד בֵּין הַיְסוּד
לְבֵין הַמְּלָכוֹת, כִּי בְּרִית וְאַמוּנָה תְּלוּיֹת זֶה בְּזֶה,
כְּמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
לא), בְּסוּד (תְּהֵלִים פט): "וּבְרִיתִי נְאֻמָּנָה לוֹ"; כִּי עַקֵּר
קִיּוּם אֲמוּנָה אֵינוֹ אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית,
וְהִצְדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים מְתִיגְעִים וְטוֹרְחִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
פַּעַם חַדוּשִׁים חֲדָשִׁים, לְהַחֲדִיר בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וּלְהַחֲזִיר לָהֶם אֶת הַסִּפְקוֹת.
וְלִכֵּן אֵין עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה — מְלַנְדֵּב
לְצַדִּיקִים וְחַכָּמִים הַמְּחַבְּרִים סְפָרִים שְׂיִכּוּלִים לְקָרֵב
אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְהַכְנִיֵס בָּהֶם רְצוֹן,
שְׁגַם הֵם יִרְצוּ לְהַכְּלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה
(תְּהֵלִים קיט): "צְדָקְתָּךְ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת",
עַל-יְדֵי שְׁנוּתָנִים צְדָקָה לְחֵבֵר סְפָרִים וּלְהַאֲרִיחַ
בְּעוֹלָם, לְבָאֵר דְּבַרֵי הַתּוֹרָה שֶׁיִּדְעוּ הַכָּל אֱמֶת
הַתּוֹרָה, עַל צְדָקָה זֶה נֶאֱמַר: "צְדָקְתָּךְ צְדָק לְעוֹלָם",
כִּי צְדָקָה כְּזֶה נִשְׁאַרְתָּ לְעוֹלָם, כְּשֶׁנּוֹתְנִים לְמַחְבְּרִים

חכמים וצדיקים המגלים תורת אמת. ובאמת עליך
 לדעת, אהובי, בני! אשר עקר הספרים הקדושים
 שמחברים הצדיקים האמתיים בכל דור ודור, וראוי
 לעזר להם להדפיסם, הם דיקא ספרים פאלו
 המביאים לידי מעשה, לידי קיום התורה, שלזה
 צריכים ספרים רבים מאד עד אין קץ, שיוכל כל
 אדם איך שהוא בכל דרגה ודרגה ובכל מה שעובר
 עליו כל ימי חייו הבלו בנערותו ובזקנותו וכו',
 בטיבו ובעיקו וכו', שיוכל להחיות את עצמו
 ולהשיב את נפשו, ולקבל ולשאב מהם עצות
 אמתיות, איך להתנהג באופן שישאר קיים על עמדו,
 שדיקא אלו הספרים עולים על הכל. כי באמת עובר
 על בני-אדם מה שעובר — צרות ויסורים ומרירות
 והרפתקאות, ובפרט מי שחטא בחטא המגנה של
 הוצאת זרע לבטלה, עליו עוברים כל מיני משברים
 וגלים, עד שיש שחטאו בחטא המגנה הזה כל-כף,
 עד שהגיעו ליאוש גמור, ומתיאשים מחייהם
 לגמרי, כי אינם רואים שום דרך ותקנה איך לצאת
 מהחשך שנלכדו בו, כי החטא המגנה הזה של
 הוצאת זרע לבטלה מחשיך את העינים ומעקם את
 הלב והדעת בספקות ובקשיות אחריו ותברך, והם
 שורים במרירות עצומה. ולכן הצדיקים הקדושים

שְׁבַכְל דּוּר וְדוּר, הֵם אֲשֶׁר מְרַחֲמִים עַל נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וּמַחְבְּרִים סְפָרִים קְדוּשִׁים הַמְגִלִּים אֶת
 אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וְאֵיךְ שְׂאִין שׁוֹם יְאוּשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת וּדְרָכִים וְנִתְיָבוֹת לְכָל
 אֱלוֹ שֶׁנִּפְּלוּ כְּבָר בְּעַמְּקֵי עַמְּקִים בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִית
 וּמִתַּחֲתָיו. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שְׁזוּכָה לְהִרְבּוֹת בְּצַדְקָה,
 כְּדֵי לְקַיֵּם (מְשַׁלֵּי ה') : "יִפּוּצוּ מֵעִינֹתַיךְ חוּצָה", וְזוֹ
 הַצְּדָקָה שְׁעוֹלָה עַל כָּל הַצְּדָקוֹת. וְעַל צְדָקָה זוֹ נֶאֱמַר
 (תְּהִלִּים קו) : "עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ תְּהִלִּים) : זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמְשַׁאֵלָן
 לְאַחֲרִים. וְזֶה סוֹבֵב בְּיוֹתֵר עַל חֲכָמֵי הַדּוּר, צַדִּיקִים
 אֲמִתִּים הַדְּבוּקִים בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַזּוֹכִים
 לְחִדּוֹשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְלִקְרַב אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו
 יְתָבְרָךְ, וּבִפְרָט אֱלוֹ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה.

וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֶה, אֶהוּבֵי בְּנֵי! לְתַקֵּן אֶת
 מַה שֶׁקְּלַקְלַתָּ, רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עַצְמְךָ לְתַן צְדָקָה
 לְחֲכָמִים וְצַדִּיקִים כְּאֱלוֹ אֲשֶׁר מְחַבְּרִים סְפָרִים
 שְׁמוֹעִילִים לָךְ וְלַעוֹד אֲלָפִים וְרַבִּבוֹת נַשְׁמוֹת פְּגוּמוֹת
 כְּמוֹךָ. כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹתֵן סֵתֶם צְדָקָה, הַיּוֹם אָכַל אֶת
 זֹאת, וּמָחָר צָרִיךְ עוֹד פַּעַם, מַה שְׂאִין כֵּן, אִם נוֹתְנִים

להדפסת החדושי תורה של הצדיקים והחכמים
 האמתיים, המלאים עצות איך לצאת מהחשך והרע
 שנלכדו בו, הרי היא צדקה בכל עת. כי הספר נשאר
 אצל האדם, ובכל פעם הוא מוציא את זה, ומחזק
 את עצמו בזה. ולכן דיקא על חדושי תורה של
 הצדיק האמת ותלמידיו הקדושים שבכל דור ודור
 נאמר: "עושה צדקה בכל עת", כי הצדקה הזאת
 נשארת בכל עת. ולכן, אהובי, בני! מאחר שאתה
 מכיר את עצמך היטב, ואתה יודע מה שעבר עליך
 בחייהך, וזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא עם כסף
 ונכסים, ראה למסור את כל כליך למען הדפסת ספרי
 רבנו ז"ל ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, המחיים את
 נפש כל חי, ותזכיר לעצמך איך שאתה היית בחשך
 גדול מאד על-ידי חטאיך הרבים, ודיקא הספרים
 האלו החיו אותך והוליכו אותך בדרך הנכונה,
 ואפלו עכשו שעובר עליך מה שעובר, הספרים
 האלו המחזקים ומעודדים ומשמחים אותך, מדוע
 לא תחשב גם מזולתך, שיש עוד אלפים ורבבות
 נשמות פגומות, שכל-כך מר ורע להם החיים, והם
 שרויים בדכאון ובעצבות פנימית, ודיקא הספרים
 האלו יכולים לעזור להם. ולכן למה לא תתרום בעין
 יפה על הדפסת הספרים הקדושים האלו, והיה זה

תקוץ הנצחי?! ובפרט בימים אלו הנקראים ימי שובבי"ם, ראה לפזר מעוטיך לצדקה, ותקיים (דניאל ד'): "ונחטאך בצדקה פרק", ונחמינו הקדושים אמרו (ברכות ו:): אגרא דתעניתא צדקתא; כי עקר מעלת התענית פשנותנים צדקה לעניים מהגנים. ולכן מאחר שחטאת בחטא המגנה הזה של פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, אשר לפי דברי האריז"ל אתה צריך לצום על כל חטא של פגם הברית של הוצאת זרע לבטלה, פ"ד תעניות, ומאחר שאין לה כח להתענות כל-כך הרבה כפי רבוי חטאיך ועוונותיך המרבים, אשר רק הקדוש-ברוך-הוא ואתה יודעים כמה חטאת בחטא המגנה הזה, לכן ראה להיות חכם, ותרבה בצדקה למען זכוי הרבים, להדפיס את הספרים הקדושים המחיים ומחזקים בני-אדם, ומחזירים בהם אמונה פשוטה בו יתברך, ומחזקים ומעודדים ומשמחים אותם לקיים את המצוות בשמחה, אשר אין עוד צדקה יותר גדולה מזו. ואמרו חכמינו הקדושים (קהלת, רבה, פרשה י', סימן כא): הדורון של הקדוש-ברוך-הוא צדקה, הנותן צדקה אפלו היתה בידו עברה ונחתם דינו לאבד, יכול להיות מקבל פני שכינה בכל יום, והקדוש-ברוך-הוא אומר למלאך של פורענות אל

תגע בו. ועל איזה עון עוד נחתם דינו לאבד, אם לא על פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, פמובא (זהר וישב), שעל החטא הזה אין מועילה שום תשובה. ורבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן עא), שגם על חטא זה מועילה תשובה, והוא צריך להתנסות לעבור עוד פעם במקומות אלו, ואז כשמתחזק, הוא יכול לעבור על הכל, עין שם. ולכן מאחר שזכה אותך הקדוש ברוך הוא עם כסף ונכסים, ראה שכל הצדקה שלך תהיה רק להדפסת והפצת הספרים הקדושים האלו, שעזרו לך בעת שהיית בחשך שבור, מדכא בדכאון פנימי, והיית שרוי בעצבות וביאוש גמור, עד שבא לידך ספר מספרי הצדיק האמת ותלמידיו, ותלמידי תלמידיו, שזה עזר לך להתגבר על הכל, ולצאת ממקומך שנפלת לשם. ולכן כמו שהספרים האלו עזרו לך, כן ראה להשפיע מהכסף והנכסים שהשפיע לך הקדוש ברוך הוא — רק להדפסת ספרים אלו. זה עקר תקון הברית, ואין עוד צדקה יותר גדולה מזו, מלהציל נשמות ישראל. והצדקה הזו תלויה אותך בעולם הזה ובעולם הבא; אשרי מי שמכניס דברים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

ענין פדיון פ"ד תעניות על-ידי צדקה

מוכא בדברי האר"ל (שער ויח-הקדש, תקון כז),
 שעל פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה האדם צריך
 להתענות פ"ד ימים, וזה על כל חטא שחטא פעם
 אחת, צריך להתענות פ"ד ימים. ולכן אם אדם חטא,
 חס ושלום, עשר פעמים בחייו בחטא המר הזה, הרי
 עליו להתענות שמונה מאות וארבעים יום, ואם
 חטא, חס ושלום, בחטא המגנה הזה מאה פעמים,
 הרי עליו להתענות שמונת אלפים וארבע-מאות יום,
 ואם חטא בחטא המזהם הזה אף פעמים בחייו, הרי
 צריך להתענות שמונים וארבע אף יום, שזה חשבון
 של מאתים ושלשים שנה, שצריך לחיות רק בשביל
 להתענות על אף פעמים שחטא. ולצערנו הרב,
 החטא המגנה הזה מאד מאד מצוי בעתים הללו, עד
 שאדם צריך לחיות כל-כף הרבה שנים, כדי שיוכל
 להתענות כל-כף הרבה ימים, כדי לתקן מה שקלקל,
 אשר זה דבר בלתי אפשרי, כי ימי שנותינו בהם
 שבעים שנה (תהלים צ, י), ואיך אדם יכול לחיות מאות
 שנים, ולהתענות בכל יום, כדי לתקן את זה?! ואל
 תתמה, אהובי, בני, שיש שנכשלו בחטא המגשם
 והמזהם והמגנה הזה כל-כף הרבה פעמים, שכבר

מוכא בספר הקדוש והנורא "ראשית חכמה" (שער
התשובה, פרק יג), וזו לשונו: "ומהדברים שצריך עכשו
לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע
לבטלה, שאין אדם בזמננו נצול ממנו בבחירותו"
וכו', עין שם. ואם כתב את זה לפני ארבע-מאות
שנה, מה נאמר אגן בדורותינו אלו? אשר הפירות
והאפיקורסות והפריצות וההפקרות, השקוץ, תעוב
וזהום עושים פריצות בין נשמות ישראל, ונערי בני
ישראל נכשלים בחטא המר הזה, אשר הוא עון חמור
מאד, עד שאמרו בזהר (וישב קפח), שעל פגם הברית
ובפרט מאן דאושיד זרעא בריקניא, חס ושלום, אין
מועיל על זה שום תשובה. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-
הר"ן, סימן עא), שעל כל דבר יש תשובה, ועקר
התשובה הוא לבל יעשה עוד מכאן ולהבא, והוא
מכרח לעבור באלו המקומות והענינים שהיה בתחלה
ולתנסות שם. וכשמרחם על עצמו עכשו, ואינו
עושה עוד מה שעשה מקדם, ומשבר את תאוותו, זה
עקר התשובה. וידוע, אשר האריז"ל תקן, שיכולים
לפדות את העניות בצדקה, כמו שכתוב (דניאל ד'):
"וַחֲטָאֵךְ בְּצַדָּקָה פָּרַק"; ובפרט בימי שובבי"ם, שאז
הוא הזמן לתקן את החטא המגנה והמשקץ והמתעב
הזה. ולכן אשרי מי שנותן בכל יום שמונים וארבע

פְּרוּטוֹת לְצַדִּיקָה, או שְׁמוֹנִים וְאַרְבָּעָה שְׁקָלִים לְצַדִּיקָה,
 או שְׁמוֹנִים וְאַרְבָּעָה דוּלָר לְצַדִּיקָה. הַכֹּל כְּפִי הָאָדָם,
 כִּי הַצַּדִּיקָה מְכַפֶּרֶת עַל הַכֹּל, וְכִשְׂאָדָם מְרַבֶּה בְּצַדִּיקָה
 — מְרַבֶּה בְּזִכְיוֹת, וּבַפֶּרֶט כִּשְׁהַצַּדִּיקָה הִיא בַּעֲבוּר
 צַרְכֵי הַרְבִּים. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהַרְנ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 גִּזְלָה, הַלְכָה ה', אוֹת יח), עַל פִּי מֵאֲמָרָם ז"ל (בִּיצָה כט.):
 גִּזְלָה וְאִינוּ יוֹדְעֵי מִמֵּי גִזְלָה, יַעֲשֶׂה מֵהֶם צַרְכֵי רַבִּים. כִּי
 יֵשׁ שְׂפָגָם וְחֻטָּא כָּל-כָּף, שֶׁהַפְּגָמִים שְׁלוֹ נוֹגְעִים לְכָל־
 נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי אֶחָד שֶׁחֻטָּא בְּפָגָם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים, שֶׁעַל-
 יְדֵי-זֶה גּוֹרֵם שְׂגָם שְׂאָר נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת יְבוֹאוּ לְיַדֵּי
 חֻטָּא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה. וְלָכֵן מִי שֶׁכָּבַר חֻטָּא בְּחֻטָּא הַמְּזוּהָם
 שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְעִכְשָׁו רוֹצֵה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה, וְלֹא יוֹדֵעַ לְעוֹד כַּמָּה נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת גָּרַם
 לְחֻטָּא, לָכֵן עֵקֶר תְּקוּנָתוֹ לְעֶסֶק בְּצַרְכֵי רַבִּים, וְהוּא —
 שִׁישְׁתֵּדֵל שְׂיֵהִיָּה לוֹ חֵלֶק בְּהַמְשַׁכַּת הַתּוֹרָה
 שֶׁמִּמְשַׁיְכִים הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, הַדְּבָקִים בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וּמְחַדְּשִׁים חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר יֵשׁ
 בְּכַחַם לְהַחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
 וּמְחַבְּרִים סְפָרִים כְּאֵלוֹ שֵׁישׁ בְּכַחַם לְהַחֲיוֹת נַפְשׁ כָּל
 חַי, וְלְהוֹצִיא אוֹתָם מֵהַזְהָמָה שֶׁנִּפְּלוּ אֵלֵיהֶם. וְלָכֵן עֵקֶר
 הַצַּדִּיקָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְמַעַן הַדְּפֹסֶת וְהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ

ז"ל, וְתִלְמִידָיו וְתִלְמִידֵי תִלְמִידָיו. וְלִכֵּן, אֶהְיֶה בְּנִי!
מֵאַחַר שְׁאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁפָגְמָתְךָ כָּל-כָּף הַרְבֵּה בַּחֲטָא
הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְאַתָּה צָרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת כָּל-כָּף הַרְבֵּה
תְּעֻנִיּוֹת, עַד שְׁאִין בְּכִחֲךָ לַעֲמֹד בְּזֶה, לִכֵּן אֵיעָצְךָ וִיְהִי
אֲלֵקִים עִמָּךְ; רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְתַת כָּל יוֹם
פ"ד פְּרוּטוֹת, וְאִם תּוּכַל יוֹתֵר — פ"ד שְׁקָלִים, אוֹ
פ"ד דוּלָר, הַכֹּל כְּפִי הָאָדָם, אִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת
גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לְךָ בְּזְכוּת הַרְבֵּים, שְׁבוּדָאֵי עַל-יְדֵי-
זֶה יִמְחַל לְךָ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל, וְלֹא תִצְטָרֵךְ
לְהִתְעַנּוֹת. וְלִכֵּן רְאֵה לְתַת כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ כָּל יוֹם וַיּוֹם
פ"ד פְּרוּטוֹת וְכוּ' כַּנ"ל, וּמְכַל שְׁכֵן בְּיָמִים אֱלוֹ, יְמֵי
שׁוֹבְבֵי"ם, שְׁקוֹרָאִים אֲזוּ שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֵׁלַח,
י'תָרו, מ'שְׁפָטִים, שְׁהֵם הַיָּמִים הַמְּסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת
הַחֲטָא הַזֶּה, אֵל יַחֲסֹר לְךָ יוֹם אֶחָד שֶׁלֹּא תִתֵּן אֶת
הַסְּכּוּם הַנ"ל. וְקִדְּם שְׁתַּתֵּן אֶת הַצְּדָקָה, תֹּאמֶר אֶת
הַתְּפִלָּה הַזֹּאת, כְּדֵי לְיַחַד אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד,
שֶׁהַפְּרֻדָּתָ עַל-יְדֵי חֲטָאתֶיךָ הַמְּרַבִּים.

יְקַח בְּיָדוֹ סִכּוּם הַכֶּסֶף כְּמִסְפַּר פ"ד, וְיֹאמֶר אֶת זֶה
קֹדֶם שְׁנוֹתַן לְצַדִּיקָה:

לְשֵׁם יְחִוּד קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְשְׂכִינְתֶיהָ

תכוון: יאהדונהי (זעיר ונוקבא)

בְּדַחֲלֵנוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילֵנוּ
יֵאָהֳהוּיָהּ אֵיֵהָהוּיָהּ

לְיַחְדָּא שֵׁם

י"ה (אבא ואמא) בו"ה (זעיר ונוקבא)

בְּיַחְדָּא שְׁלִים
יְהוּה

בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, בְּהִתְקַשְׁרוֹת לְכָל
הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִים שְׁבִדוּרְנוּ, וְלְכָל
הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם, קְדוּשֵׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וּבְפָרְט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ,
צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה,
רַבִּי נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא זי"ע. הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא
לְקַיֵּם מִצְוֹת צַדִּיקָה לְתַקֵּן אֶת שְׂרָשָׁה בְּמָקוֹם

עֲלִיּוֹן בְּשֵׁעוֹר קוֹמָה, וְזַכַּי שְׁבֻזְכוֹת נְתִינָת
 פ"ד פְּרוּטוֹת לְצַדִּיקָה, שִׁיְהִיָּה תְּמוּרַת
 אַרְבָּעָה וְשִׁמוֹנִים יוֹם שֶׁל תְּעַנִּית, שְׁחִיב אָנִי
 לְהִתְעַנּוֹת עַל-יְדֵי פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁחָטָאתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהָרַע בְּעֵינַיִךְ עָשִׂיתִי, וּבְזָכוֹת
 מַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקָה זֹו יִתְחַבְּרוּ וְיִתְקַשְּׁרוּ
 וְיִתְיַחֲדוּ אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֵׁם יְהו"ה דְּכָלִּיּוֹת
 וּפְרָטִיּוֹת: דְּאַצִּילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה,
 שְׁפַגְמַתִּי בָהֶם, וּבָזָה שְׁאֲנִי נוֹתֵן בְּזָרוּעֵי אֶת
 הַצַּדִּיקָה, יְהִיָּה נְחָשׁב אוֹת ו' שֶׁל שֵׁם
 הוִי"ה, וְאֶת הַפְּרוּטוֹת יְהִיָּה נְחָשׁב אוֹת י'
 שֶׁל שֵׁם הוִי"ה, וּבַחֲמֵשׁ אֶצְבְּעוֹתַי שְׁאֲנִי
 נוֹתֵן בָּהֶם אֶת הַצַּדִּיקָה, יְהִיָּה נְחָשׁב אוֹת ה'
 הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל שֵׁם הוִי"ה, וּבַחֲמֵשׁ אֶצְבְּעוֹת
 שֶׁל הַמְּקַבֵּל אֶת הַצַּדִּיקָה, יְהִיָּה נְחָשׁב אוֹת
 ה' אַחֲרוֹנָה שֶׁל שֵׁם הוִי"ה, וּבָזָה אֶזְכֶּה
 לְיַחַד יְחוּדָא שְׁלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת דְּכָלִּיּוֹת

אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, בְּפִרְטוּיֹת :
 נֶפֶשׁ, רוּחַ, נְשָׁמָה, חַיָּה יְחִידָה, שֶׁל כָּל
 פְּרִטְיוֹת וּפְרִטֵי פְּרִטְיוֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת
 יִתְקַנּוּ עַל-יְדֵי נְתִינַת צְדָקָה הַזֹּאת שֶׁאֲנִי מְכוּן,
 כְּדֵי לְכַפֵּר אֶת מַה שֶׁחָטָאתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי
 בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
 לְבִטּוּלָה, שֶׁאֲנִי חַיֵּב לְהַתְעַנּוֹת עַל כָּל חֲטָא
 פ"ד יָמִים, וְתִהְיֶה הַצְּדָקָה הַזֹּאת כְּאֵלוֹ
 הַתְעַנּוּתֵי פ"ד יָמִים, וְלִתְקֹן מַה שֶׁפָּגַמְתִּי
 בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ חוֹתֵמָא דְּמִלְכָּא, וְלִתְקֹן
 מַה שֶׁפָּגַמְתִּי בְּרַמ"ח אֵיבָרִים וְשֶׁס"ה גִּידִים
 שְׁבִיסוּד, כִּי כֵן יִסְדּוּ לָנוּ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל,
 לְפָדוֹת בְּכֶסֶף כָּל תְּעַנּוּת, וַיַּעֲלֶה לְפָנֶיךָ
 כְּאֵלוֹ כּוֹנְנֵי בְּכָל הַכּוֹנְנוֹת הָרְאוּיוֹת לְכוּן
 בְּתִקּוּן זֶה.

וַיְהִי נַעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
 כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ :